

Po atentatu: Wagner hitro okreva!

Koroški deželni glavar Leopold Wagner (slika), na katerega je 6. oktobra zvečer streljal bivši sošolec Franz Rieser iz Borovelj in ga težko ranil, hitro okreva. Še v intenzivnem oddelku je Wagner konec tedna sprejel prve obiskovalce, med njimi zveznega kanclerja Vranitzkega, predsednika avstrijskega parlamenta Gratzta, avstrijskega predsednika Waldheima ter najbližje sorodnike. V ponedeljek popoldne pa so deželnega glavarja že premestili v navadno bolniško sobo. Po izjavah zdravnikov ni več v nevarnosti. Koroški deželni glavar bo ostal v bolnici predvidoma še tri tedne. V tem tednu pa bo Wagnerja obiskal tudi preiskovalni sodnik. Od Wagnerjevih izjav bo odvisno, kakšna bo končna obtožba atentatorja Rieserja.

Javni dvojezični vrtec v Bilčovsu!

Na začetku meseca je bilčovski občinski svet soglasno sklenil, da bo otroški vrtec v Bilčovsu postal prvi uradni dvojezični vrtec. Prevladal je torej zdrav in pravičen odnos občinskih politikov do občanov obeh deželnih jezikov. Ta ponedeljek je začel kot tak tudi delovati, se pravi, da so otroci, ki so vpisani v ta otroški vrtec deležni dvojezične vzgoje. Vrtec ima prostore v prvem nadstropju prenovljenega poslopja stare ljudske šole, uradna otvoritev pa bo v kratkem.

Vsekakor predstavlja ta sklep bilčovskega občinskega sveta

novost za južno Koroško, in bi lahko postal zgled drugim občinam, v katerih so SPÖ, ÖVP in FP doslej odklanjale take odločitve.

Prav s takim zaviranjem pa tudi niso izpoljevale svojih dolžnosti do tamkajšnjega slovenskega prebivalstva, saj ustavni zakoni zagotavljajo, da morajo imeti otroci možnost predšolske vzgoje tudi v svoji materinščini. Bilčovščani so se ob tem sklepu poslužili tudi ponudbe Urada zveznega kanclerja, da zveza plača stroške za dvojezično vzgojiteljico. Bodo Bilčovsu sledile tudi druge dvojezične občine?

Dvojezični otroški praznik

Prihodnjo nedeljo (18. oktobra) popoldne bo pred celovško stolnico (Domplatz) dvojezični otroški praznik. Namenjen je predvsem najmlajšim, ki bodo imeli priložnosti za slikanje, igranje, petje, spretnostne igre in zabavo. Na prireditev vabijo slovensko prosvetno društvo Bisernica, Kulturno društvo Pri Joklnu in Inicijativa staršev za javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu. Akcija naj bi združevala in zblíževala otroke različnih jezikov in ponovno opozorila na potrebo po javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu. Začetek bo okoli 14.00, praznik pa bo ob približno 16.30 uri zaključil nastop čarodeja Marja Pogačnika, ki ga bodo otroci lahko občudovali v Kulturni taberni Pri Joklnu, kjer bodo dobili tudi ukrepčila.

Velikovec: spet provokacija!

Na 10.-oktobrski proslavi je „plebiscitno mesto“ Velikovec spet pokazalo svoj pravi obraz! Slovenci še vedno ne smejo prestopiti praga „nemškega svetišča“ Neue Burg, tudi če je prireditelj avstrijska radio-televizija!

Mestni svet je namreč s soglasnim sklepom potrdil škandalozno stališče, da slovenski zbori v teh prostorih ne smejo nastopati, ker se mestni očetje vseh v mestnem

svetu zastopanih strank bojujejo, da bi ob nastopu Slovencev v tem „visoko senzibilnem prireditvenem prostoru“ prišlo do nemirov“.

Vzrok za to ponovno in nezaslišano provokacijo proti slovenski manjšini na Koroškem je bil načrt koroškega študija avstrijske radio-televizije, ki je hotela v okviru svoje serije „Radio-Kärnten-Treffpunkt“ vključiti tudi slovenski voščilni koncert, ki naj

bi bil v Neue Burg in ki ga bi koroški radio direktno posredoval svojim poslušalcem.

To je bilo velikovskim politikom – kot že v prejšnjih letih – preveč. Tako so ponovno potrdili sklep, po katerem Slovenci ne smejo nastopati v teh prostorih. ORF oz. intendant koroškega studia Heinz Felsbach je na ta škandalozen sklep takoj reagiral: iz solidarnosti do slovenskega

oddelka koroškega študija je bila prireditev takoj odpovedana!

Ta najnovejši dokaz nestrpnosti do slovenske manjšine na Koroškem je istočasno jasen dokaz, kaj res pomenijo 10. oktobrske prireditve na Koroškem. Politiki govorijo o ustvarjanju klime mirnega sožitja, dejanja pa ovirajo vse te izjave kot prazne besede!

PREBERITE

na strani

- 3 Mednarodni obzornik
- 5 Sichrovsky predaval v Tinjah
- 6 Pregled televizijskega in radijskega sporeda
- 7 Nova TV-serija o manjšinah v Evropi
- 8 Izšli sta dve novi knjigi
- 9 Kulturno pismo iz Maribora
- 10 Vestnikova križanka
- 11 Selani organizirajo vrhunsko tekmo
- 12 Slovenski šahisti bili zelo uspešni

Vestnikov izlet bil pravo doživetje!

Letošnji Vestnikov hit v Poreč je povsem uspel. Nad 350 prijateljev našega lista je doživelo ure polne veselja, radosti in tovariškega vzdu-

šja. Na sporedu je bila tudi vožnja s hidrogliserji ob istrski obali v Portorož, gala-večerja z izvrstnim kulturnim sporedom, plesom in dobro

jedjo ter pijačo. Ob povratku pa so bili vsi udeleženci enotnega mnenja: tudi drugo leto bodo šli z nami na izlet (glej poročilo na 4. strani).

Ločevanje resno ogroža sodelovanje

Pri odkritju spomenika generalu Majstru je v soboto v Mariboru spregovoril tudi predsednik SZDL Slovenije Jože Smole. Predvsem je govoril o odprtih vprašanjih koroških Slovencev. Ugotovil je, da Avstrija očitno ni pripravljena izpolniti 7. člena Avstrijske državne pogodbe, se pravi, da očitno ne namerava uresničiti pravic svoje manjšine.

Jože Smole je v zadevi dvojezičnega šolstva tudi poudaril, da bi vsakršna oblika ločevanja proti volji prizadete manjšine pomenila kršitev državne pogodbe ter da bi tak korak tudi resno ogrožal dobrososedske odnose in sodelovanje med Avstrijo in Jugoslavijo nasploh. Na koncu je dejal, da Jugoslavija pričakuje od avstrijske vlade, da bo le-ta poiskala skupno rešitev s koroškimi Slovenci.

ŠE ENKRAT PROSLAVE...

Članek Tomaža Ogrisa (Proslave, proslave...) v prejšnji številki SV, polemčno napisan, iziva razpravo o zelo pomembnem obdobju naše zgodovine.

Ogrisova teza, da je „zazrtost v preteklost goli anahronizem“, ki „hromi kot klada“ in ne pomaga reševati skrbi in nadloge današnjega dne, se zdi na prvi površni pogled še nekam simpatična, še posebej, ker Ogris v to vključuje obe narodni skupnosti na Koroškem. Toda po resnejšem pretrsu zgodovinskih in aktualnih dejstev moramo to njegovo tezo zavrniti.

Dejstvo je, da je plebiscitni odločitvi za Avstrijo botrovala predvsem tudi slavnostna obljuba tedanjega provizoričnega deželnega zbora, da bo Avstrija storila vse, da bo slovenska narodna skupnost na Koroškem deležna vseh pravic. Ta obljuba nikoli ni bila uresničena. Nasprotno, po plebiscitu so nemškonalne sile na Koroškem (Lemischev germanizacijski program) pričele z nasilno asimilacijo in germanizacijo koroških Slovencev, kar je doseglo svoj višek v nacionalsocializmu. In če za leto 1920 priznamo koroškim brambovcem motiv zvestobe do domovine, potem se sprašujemo, zakaj prav isti leta 1938 kot prvi niso organizirali odpora proti fašizmu. Toda na žalost večino tedaj najdemo med prvimi, ki so se vključili v nacionalsocialistične strukture. Maier Kaibitsch, Hans Steinacher itd. so bili tisti, ki so pričeli s pripravami na genocid koroških Slovencev. Znan je Rainerjev govor iz decembra leta 1942, ko je ugotovil, da „so leta 1920 vodili obrambni boj defenzivno“, zdaj pa da ga bodo vodili „ofenzivno in do končne zmage“. Zakaj je del koroških brambovcem branil svojo domovino globoko na Balkanu, v Sovjetski zvezi in še kje.

In ravno v tem je škandal, da npr. ob proslavi šentjankobskega spomenika pred nekaj tedni, nihče od govornikov ni našel besede samokritike, besede obžalovanja žrtev fašizma, slovenskih izseljencev. Nasprotno, domala vsi govorniki so slavili može, ki so pred 50 leti postavili spomenik že v duhu ilegalnega nacionalsocializma. Med njimi so torej slavili tudi vojnega zločinca Maier Kaibitscha!

In ravno v tem je bistvo vsakoletnih plebiscitnih proslav: to so proslave plebiscitne zmage kot legitimacije za nasilno germanizacijo koroških Slovencev

KOMENTAR

dr.
MARJANA
STURMA

v preteklosti, sedanjosti in za bodočnost. Hkrati pa te proslave služijo tudi za rehabilitacijo koroškega deleža nacionalsocializma.

Torej pri vsakoletnih plebiscitnih proslavah ne gre zgolj za določeno „zazrtost v preteklost“, temveč gre za konkretno politično akcijo. Zato tudi ni naključje, da so ob teh prireditvah vedno v ospredju aktualne zahteve iz manjšinske politike – letos zahteva po segregaciji dvojezičnega šolstva. Ogrisova pobuda, da naj bi bistrili pogled v jutri ostaja toliko časa pobožna želja, dokler bodo koroške plebiscitne proslave še vedno potekale v duhu protislovenske politične akcije, dokler nemškogovoreča stran ne bo pripravljena v duhu obljube provizorične deželne vlade iz leta 1920 uresničiti dejansko enakopravno sožitje obeh narodnih skupnosti na Koroškem.

Ogris pravi, da koroški Slovenec nima kaj iskati na Majstrovih proslavah ker se je velika večina koroških Slovencev leta 1920 odločila, da hoče živeti v mladi avstrijski republiki. Sam, da je vesel, da je bilo takrat tako in ne drugače.

Ker Ogris nekako svoje veselje nad izidom plebiscita leta 1920 utemljuje s sedanjo družbeno-gospodarsko situacijo pa je le treba dodati, da bi moral biti vesel predvsem antifašističnega odpora z obeh strani meje, ki je prispeval dostojen delež k zmagi nad fašizmom in s tem k vpostavitvi druge avstrijske republike, k državnim pogodbam z vključenim 7. členom.

Če so torej motivi in izhodišča koroških brambovcem in borcem za severno mejo leta 1918–20 seveda po svoje legitimni in spoštljivi pa je velika razlika med njimi v tem, da so slednji leta 1941 sprejeli odločitev proti, koroški brambovci pa za fašizem.

Zato je Ogrisova teza nevarna, ker namreč ne upošteva, da je določena interpretacija zgodovine sestavni del aktualne asimilacijske in germanizacijske politike na Koroškem. Nevarna pa tudi zaradi tega, ker operira s predsodki, ki imajo svoje korenine prav v zgoraj omenjeni miselnosti.

Ivanu – Dragu Uraniču v spomin

Menda sva se mimogrede pozdravila tri tedne pred žalostnim sporočilom, da nas je kar na lepem zapustil.

Ivan-Drago, rojen v Kisovcu pri Zagorju ob Savi (1919), najbrž ne bi nikoli za dalj časa postal poklicni vojak, če ne bi v vigrdnih dneh pridrl s severa tja v revirje tuji vojaki.

Ivan-Drago je že tiste dni začel s svojim odporništvom – že od julija naprej: v revirjih in v Savinjski dolini vse do jeseni 1942; postal je tudi komandir v četi Savinjskega bataljona.

Novembra 1942 je prišel s skupino prostovoljnih partizanov na Koroško, se kmalu znašel v strminah Pece, nad Toplo prezimoval, kjer se je zbirala koroška četa. Kot njen komandir se je po ustanovitvi I. kor. bataljona (marec 1943) udeležil napada na Mežico. Ko je soustanovil drugi bataljon in postal njegov poveljnik, je v oktobru zasedel vasico Kotlje pri Ravnah na Koroškem, na kraju leta pa je odpeljal na Pohorje jedro prihodnjega tretjega kor. bataljona, postal spet komandant enote, zatem pa še novo ustanovljenega Vzhodno koroškega odreda (do maja 1944). Po opravljeni višji oficirski šoli na Dolenjskem je postal poveljnik takrat izoblikovane Koroške grupe odredov in tako sodeloval pri osvobajanju Koroške na obeh straneh meje.

Srečal se je prvič z njim pač v tesnih trenutkih, tik pred napadom osvajalčeve soldateske na Peršmanovo domačijo in po njej, ko je bilo treba ob neodločeni bitki ob hudih žrtvah in umorjenih naših ljudeh na domačiji presoditi kako in kaj.

Od takšnega Ivana-Draga smo se poslovili: zgodnji rudarski vrstniki malce pretegnjenih ramen in hrbtov od prestanih težav, premaganih tegob, pa koroški partizani s te in one strani severne meje; in jesensko otožje je posijalo na našo množico pogrebcev.

-d.-d.

Kajžnikov Hanža

Sem pa šele zdej zbaru, da so me ani na Vestnikovam hit' iskal'. Pa me koj spoznal' niso, ko sem se prej ubriv pa nov kvob'k kupu...

Koroški deželni glavar in predsednik koroške socialistične stranke Leopold Wagner (58) je postal žrtev atentata. Na proslavi 40-letnice mature je streljal vanj njegov sošolec Franz Rieser (60) iz Borovljah. Kroglga ga je zadela v trebuh in ga težko ranila. Po skoraj štirurni operaciji v Deželni bolnici v Celovcu so mu kirurgi rešili življenje. Motiv dejanja še ni točno znan, pri zaslišanju pa je Rieser večkrat izjavil, da je hotel govoriti z deželnim glavarjem iz „pozicije močnejšega“, ni pa ga hotel umoriti. Ali bodo atentatorja, ki se je očitno hotel maščevati iz osebnih razlogov, obtožili namernega poskusa umora, pa odvisno od deželnega glavarja samega, ker ni bilo nobenih drugih prič.

Atentat iz „pozicije močnejšega“

IVANLUKAN

Zločin se je zgodil v torek, 6. oktobra ob 20.43 uri v celovski restavraciji „Volkskeller“ po zaključni večerji ob proslavi 40-letnice mature. Deželni glavar je zapustil veselo družbo in pred odhodom odšel še na stranišče. Za njim pa je krenil Franz Rieser, ki se večerje ni udeležil, ampak čakal Wagnerja blizu izhoda iz restavracije.

Po kratkem pogovoru je Rieser nenadoma nameril revolver v deželnega glavarja in – tako po izjavi policije po zaslišanju – hotel govoriti z Wagnerjem iz „pozicije močnejšega“.

Prvi strel je zgrešil, druga krogla pa je vdrila v trebuh desno od popka. Rana je bila po izjavi kirurga, ki je Wagnerja operiral „eksplozivna“ in raztrgala velik del debelega črevesa. Ni pa ranila ali poškodovala kakega od vitalnih organov. Wagner je imel srečo, da je krogla zgrešila aorto. Če bi jo namreč zadela, Wagner ne bi imel nobene možnosti, da bi ta atentat preživel.

Kdo je storilec Franz Rie-

ser, in kakšen je bil njegov motiv? Rieser je bil 40 let učitelj, zadnja leta na glavni šoli v Borovljah. Pred petimi leti je v Borovljah odprl umetniško galerijo, ki jo je med prvimi gosti obiskal tudi Wagner. Borovljčani so Rieserja opisali kot težavnega človeka. Na glavni šoli je poučeval do 25. aprila tega leta in iz nerazčiščenih razlogov zapustil službo. Zaradi tega je v disciplinskem postopku, ki pa še ni zaključen.

Ta zadeva je nedvomno vplivala na nadaljnji razvoj dogodkov, ni pa potrjena prvotna verzija, da se je Rieser hotel maščevati Wagnerju, ker ni postal ravnatelj glavne šole v Borovljah!

Rieserja so medtem premestili v preiskovalni zapor. Psihiatrično izvedeniško poročilo bo napisal dr. Scrinzi, ki ima na Koroškem očitno monopol za tovrstna poročila...

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je izrazila prepričanje, da morajo vsi demokrati odločno zavračati nasilje v politiki, obenem pa zaželela Leopoldu Wagnerju najhitrejšo okrevanje.

Von FRANZ RIESER

Unser Gastkommentar

Gedanken zur notwendigen Objektivierung unseres öffentlichen Lebens machte sich der Autor unseres heutigen Gastkommentars, Franz Rieser. Er war 40 Jahre Lehrer und ist Galerie-Inhaber in Ferlach. Foto: Scheibel

Nur ein freier Beamter ist ein guter Beamter

Der Landeshauptmann wird zum Parteisekretär, der Direktor zum Parteifunktionär. Je größer die politische Mehrheit im Bundesland, desto stärker der Druck von oben. Die Parteien nähmen und nehmen für sich das Recht in Anspruch, die anstehenden Posten und Ämter im Staate an ihre Leute zu verteilen.

Die Demokratie wird von den Parteipolitikern in Ausübung ihres Amtes mit Füßen getreten. Der Rechtsstaat wurde zum Parteiland – die Demokratie bekommt faschistische Züge. Wenn man bedenkt, daß bedeutende Leute an höchster Stelle aktive Nationalsozialisten waren, war diese Entwicklung vorausschaubar.

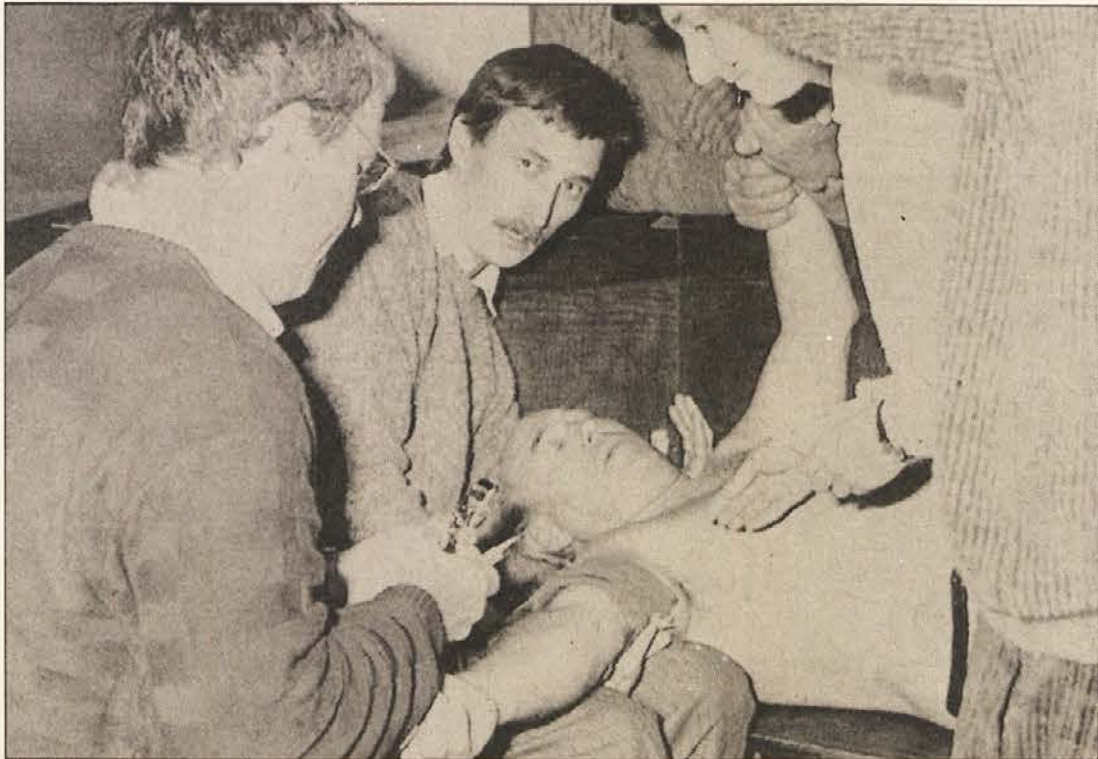
Daß diese Leute ihr „Demokratieverständnis“ an die Jugend weitergeben dürfen, ist geradezu gefährlich für Österreichs Bestand und Ansehen in der Welt. Ihre Bezüge, die zu den höchsten gehören, werden von der Bevölkerung zu Recht schärfstens kritisiert.

Im Grazer Privilegienfall konnte die einheitlich angreifende Presse eine äußerst rasche parlamentarische Lösung erzwingen. Eine ähnlich hartnäckige, objektiv aufweisende Berichterstattung der freien Journalisten Österreichs, wozu man leider nicht alle zählen darf, hätte auch im Landes- und Bundesdienst eine stark demokratisierende Wirkung, die am schnellsten und sichersten zu einer Objektivierung führen könnte.

Daß diese Aufgabe keine leichte ist, liegt an den vielen ungelösten Problemen und der Macht der Privilegierten. Arbeitslose Lehrer stehen auf der Straße und kommen an Tausende Mehrdienstleistungsstunden nicht heran.

Auch ein Direktor, Bürgermeister und Parteiboss (Amtskumulierer) wird sich wohl schwer Objektivierungswünschen unterziehen, da er ja bisher schon den kategorischen Imperativ zu einem persönlichen machte und seine Gehalts- und Pensionsvorstellungen überfüllt werden.

Rieser je bil Korošcem znan iz mnogih pisem bralcev, v „Kleine Zeitung“ je julija letos v komentarju gosta ostro napadal politične strukture na Koroškem.

Hudo ranjenemu deželnemu glavarju Wagnerju so že na licu mesta nudili prvo pomoč, preden ga so z rešilcem odpeljali v celovško bolnico na operacijo.

Poslovodeči deželni glavar Erwin Frühbauer (levo) in deželni svetnik Rudolf Gallob sta na tiskovni konferenci na sedežu koroške deželne vlade v Celovcu informirala novinarje in javnost o poteku atentata in o zdravstvenem stanju Wagnerja po štiriurni operaciji.

Atentatorja Franza Rieserja so še v restavraciji aretirali in ga odpeljali na zasliševanje.

Izjava deželne vlade

Koroška deželna vlada in prebivalci Koroške najostreje obsojajo atentat na deželnega glavarja Leopolda Wagnerja; vsekakor gre za dejanje posebnega.

Pa čeprav je to dejanje posebnega, nas je osupnilo, kako hitro lahko postane iz manjkajoče pripravljenosti do sporazumevanja nasilje.

Da bi preprečili take razvoje, poziva koroška deželna vlada vse Korošce in Korošice, predvsem pa medije, naj upoštevajo kot najvišjo nalogo pripravljenost do sporazumevanja in medsebojnega spoštovanja.

Koroška deželna vlada želi svojemu predsedniku skorajšnje in popolno ozdravljenje, ženo in celotno družino pa podpira v teh težkih urah.

Negativen akt nove italijanske vlade na račun Slovencev

V novem italijanskem finančnem zakonu ni več postavke, ki je predvidevala sredstva za potrebe slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Iz finančnega zakone je torej izginila postavka, ki je v treh letih predvidevala 32 milijard lir za potrebe slovenske in italijanske skupnosti v Italiji, oziroma v Jugoslaviji.

Postavka je bila prvič vnesena v finančni zakon pred dvema letoma na zahtevo slovenske komunistične senatorke Jelke Gerbec, s katero je takrat odločno sodeloval socialist Franco Castiglione in katerega je podprl takratni predsednik

vlade Bettino Craxi. Takrat je postavka znašala 35 milijard lir v treh letih in se je nanašala izključno na slovensko manjšino.

Črtanje postavke je izrazilo negativen akt nove italijanske vlade, saj govori o poslabšani politični volji, istočasno pa tudi otežkoča konkretne nujne rešitve za nekatere slovenske kulturne ustanove, ki so v kritičnem položaju in med katerimi je prav gotovo najbolj ogroženo Slovensko stalno gledališče. Slovenska narodnostna skupnost je medtem že ostro kritizirala predvideno črtanje postavke.

F. J. Strauß v Ljubljani

LJUBLJANA. V skupnem jugoslovanskem izvozu z Zvezno republiko Nemčijo je Slovenija zastopana z 39 odstotki. To je podatek, ki je bil prisoten pogovoru med ministrskim predsednikom svobodne države Bavarske dr. Franzem Josefom Straußom in predsednikom Dušanom Šinigojem.

Bavarska je zainteresirana za sodelovanje še zlasti na področju elektroindustrije, avtomobilske, kemične, prav tako pa se odpirajo tudi možnosti za sodelovanje v turizmu.

Dušan Šinigoj je dejal, da gre za celo vrsto konkretnih pobud in projektov. Govorila sta tudi o koprskem pristanišču, ki s svojimi možnostmi lahko pomeni odprto okno za bavarsko gospodarstvo. Pogovarjali so se o nakupu petih najsoodnejših letal Airbus 320, s katerimi bo slovenski prevoznik Adria Airways okrepil svojo floto.

Govora je bilo tudi o financiranju karavanškega cestnega predora. F. J. Strauß je ob tej priliki ponudil posredniško pomoč Bavarske.

Verzetnitsch novi šef ÖGB

Na 11. zveznem kongresu avstrijske sindikalne zveze (ÖGB) je bil za novega predsednika izvoljen 42-letni Fritz Verzetnitsch. Verzetnitsch sledi v tej funkciji Antonu Benyi, ki je vodil avstrijsko sindikalno zvezo v zadnjih 24 letih. Novi šef, šele četrti predsednik ÖGB, je izpostavil kot najpomembnejše naloge sindikalne zveze v bližnji prihodnosti realizacijo „35-urnega delovnega tedna“ ter „delo za vse“.

Vojna proti ZDA?

MANAMA. Ameriške vojaške enote v Perzijskem zalivu so v petek napadle in uničile tri iranske bojne čolne. Iran je nekaj ur zatem sporočil, da mu je uspelo na območju zaliva sestreliti ameriški helikopter. ZDA so se s tem vojaškim incidentom že drugič po vrsti neposredno vmešavale v vojno dogajanje. Vlada v Teheranu je zdaj sporočila, da to pojmuje kot vojno stanje ter napovedala ustrezne vojaške protiukrepe napram Američanom.

Slovenski Hyde Park-Corner

LJUBLJANA. Na tisoče jih je prišlo, ko se je predsednik SZDL Jože Smole podal na prvi „politični piknik“ blizu Ljubljane. V sproščeni atmosferi se je med publiko in politikom odvijala živahna diskusija z vprašanji in odgovori. Bi bila inflacija manjša, če Slovenija ne bi bila pri Jugoslaviji?, zakaj Slovenija ne zahteva odstop Branka Mikuliča, ki da gospodarski krizi ni kos? – tudi takim in drugim vprašanjem se Smole ni mogel in tudi ni hotel izogniti. Vladi da je treba dati čas, da izdela nove predloge, najprej naj odstopijo tisti, ki so odgovorni za finance: predsednik narodne banke, minister, direktor zvezne finančne kontrole. Glede pluralističnega strankarskega sistema je Smole dejal, da bi bilo mogoče v Jugoslaviji preizkusiti tudi alternativne in pluralistične ideje.

Uspel „Vestnikov hit 87“

Če Slovenski vestnik „pokliče“, se klicu odzove množica prijateljev našega lista. Tako se je zgodilo tudi letos, ko smo bralcem in bralkam že drugič ponudili možnost, da se z nami peljejo za tri dni na morje. Več kot 350 jih je bilo, do zadnjega kotička so napolnili sedem avtobusov, nato pa v Poreču hotel Materada in vse njegove kavarne, restavracije, disco-bar in bife. Napolnili pa so tudi dva hidrogliserja, ki sta z njimi „zdrvela“ iz Poreča v Portorož – in seveda tudi nazaj. Za vso ponudbo je skupaj z našim listom poskrbela turistična agencija Cartrans, ki nam je v prvem razgovoru po letošnjem uspelem izletu zagotovila sodelovanje tudi za naslednje leto, za Vestnikov hit 1988. Kam bomo šli prihodnjic še ni dogovorjeno,

vsekakor pa je jasno, da bo naslednje leto na sporedu spet vožnja z veliko, odprto ladjo.

Letošnji Vestnikov hit se je začel v bistvu krmežljivo, pač prav tako, kakršno je bilo vreme ob odhodu na Koroškem: nebo je bilo pokrito s sivimi oblaki, dež je rahlo padal in tudi temperatura ni bila preveč spodbudna. Toda spet se je uresničil stari pregovor, da je lepo, če potujejo „angeljci“. Teh pa smo imeli v avtobusih očitno zelo veliko, saj nas je v Istri sprejelo sijajno vreme. Prav to pa je tudi vplivalo na to, da so se udeleženci Vestnikovega potovanja v Poreču hitro razživeli. V tem dobrem vzdušju pa so udeleženci izleta postali prava družina. Mnogo je bilo kramljanja o narodnopolitični situaciji, o šolstvu, o

uprizoritvi Miklove Zale '87, še več pa seveda proste zabave in „heca“.

Zadnji večer pa je Slovenski vestnik skupaj z direktorjo hotela poskrbel za poseben višek, za gala večerjo.

V okviru te je nastopila tudi izvrstna folklorna skupina Opanak iz Beograda, direktor hotela Tulio Matošević pa je pripravil še veliko žrebanje – in naši udeleženci so odnašali zadetek za zadetkom. Svojevrsten višek pa je bil gotovo ples kolo, pri katerem so sodelovali vsi: stari in mladi, moški in ženske. Tako se je vila dolga „kača“ skozi ogromno dvorano hotelske restavracije in nepreslišen je bil klic: „Vidimo se naslednje leto na Vestnikovem hitu 1988!“

-ma

Mnogo zanimanja za predavanje
(Peter Sichrovsky, *Schuldig geboren, Kinder aus Nazifamilien, Kiepenheuer & Witsch, 1987; 173 strani, 131 šil.*)

„Še nikomur nisem mogel odpustiti...“

Še danes se marsikateri Avstrijec ali Nемеc boji, da ne bi kdaj odkril zločinska dejanja svojega očeta za časa nacifašizma. Številna pisma s podobno vsebino je prejel dunajski Žid Peter Sichrovsky, odkar je izšla njegova novejša knjiga o sinovih in hčerah iz nacističnih družin („Schuldig geboren. Kinder aus Nazifamilien“). Kajti brez izjeme so večji in manjši nacistični zločinci svoje „delovanje“ zamolčali lastnim otrokom.

Prejšnji ponedeljek je Sichrovsky v Tinjah bral iz svoje novejša knjige. Zločinov ni podrobno našteval, ni uporabljal statistik grozodejstev,

pripovedoval je iz življenja nekaterih po vojni rojenih sinov in hčera, ki po lastni presoji starše ocenjujejo kot prepričane nacistične. Pri vseh, s katerimi se je Sichrovsky pogovarjal, doma niso govorili o času nacizma. Šele v šoli, od znancev ali drugod so otroci zvedeli, da je bil njihov oče pri SS, stražar v KZ-tu, nacistični župan ali manj pomemben nacist.

Otroci starše danes obsojajo, razumejo ali celo zagovarjajo. Skupno jim je, da so doraščali v lažnivem svetu svojih staršev. Bili si njihove žrtve.

Sichrovskemu ne gre za pavšalno obsojanje tedanje generacije, kajti kdo ve kako se bi sam zadržal. Gre mu za obsodbo današnjega zamolčevanja minulih grozodejstev. Kajti podoben molk je značilen za mnogo Avstrijcev.

Pred tem – leta 1985 – je avtor objavil pogovore z mladimi Židi, katerih družine so zasledovali in uničevali.

S Tinjami vred je avtor v Avstriji predaval šele tretjič. V Zvezni republiki Nemčiji je predaval že neštokrat. Medtem ko je v Nemčiji bilo prodanih že 25.000 knjig, jih je prodal v Avstriji 500...

„V Avstriji srečam samo ljudi, ki o tem niso kaj vedeli, ki ničesar niso videli in ničesar zakrivali. Zato še nikomur nisem mogel odpustiti“, je dejal Sichrovsky.

Peter Sichrovsky

Umetniki za manjšino

V devetem dunajskem okraju Avstrijska liga za človekove pravice nadaljuje s prodajno razstavo slik svojo akcijo v prid Glasbeni šoli in dvojezičnim otroškim vrtcem na Koroškem. V Servitengasse so vse trgovine in obrtniški obrati prevzeli slike ter jih izobesili v izložbah. To akcijo so obširno predstavili tudi v uglednem magazinu za sodobno umetnost „Vernissage“, tako da je pričakovati zadovoljiv izkupiček, kakor nam je povedal Feliks J. Bister, podpredsednik Avstrijske lige za človekove pravice.

Januševe slika v izložbi frizerskega salona v 9. dunajskem okraju.

DIESE WOCHЕ IM

SLOVENSKI VESTNIK

Genesungswünsche für LH Wagner

In einem Telegramm des Zentralverbandes slowenischer Organisationen an den Kärntner Landeshauptmann Wagner, der bei einem Attentat am 6. Oktober durch einen Pistolenschuß schwerstens verletzt wurde, werden dem Kärntner Regierungschef die besten Genesungswünsche übermittelt. In dem von Obmann Dipl.-Ing. Feliks Wieser und Sekretär Dr. Marjan Sturm unterzeichneten Telegramm wird die tiefe Betroffenheit über das Attentat auf Wagner zum Ausdruck gebracht und erklärt, daß Gewaltakte in der Politik von allen Demokraten entschieden zurückgewiesen werden müssen.

Zweisprachiges Kinderfest

Am kommenden Sonntag, den 18. 10. gibt es am Klagen-

furter Domplatz ein zweisprachiges Kinderfest. In Malaktionen, Geschicklichkeitswettbewerben, Spielen und work-shops werden Kinder beider Landessprachen die Möglichkeit haben, sich kennenzulernen. Die Aktion soll auch auf den Bedarf nach einer öffentlichen zweisprachigen Volksschule in Klagenfurt hinweisen.

Die Veranstaltung beginnt um 14 Uhr und wird am späten Nachmittag (ca. 16.30 Uhr) mit dem Auftritt eines Zauberers im Kulturbeisl Pri Joklno, Bierjokl abgeschlossen.

Skandal in Völkermarkt

Kärntner Slowenen haben in der Neuen Burg in Völkermarkt weiterhin Auftrittsverbot! Diesen, bereits vor einigen Jahren gefaßten skandalösen Beschluß bestätigte dieser Tage der Stadtrat der Bezirksmetropole, nachdem das ORF-Landesstudio Kärnten im Rahmen der Sendereihe „Radio-Kärnten-Treffpunkt“ ein slowenisches Wunschkonzert aus der Neuen Burg übertragen wollte. Der ORF hat prompt und in gebührender Form reagiert: aus Solidarität zur Slowenischen Abteilung des Landesstudios wurde die Veranstaltung sofort abgesagt. „Nachdem eine Abteilung unseres Landesstudios unerwünscht ist, kommen eben alle nicht!“ heißt es in einem Schreiben des Landesintendanten Heinz Felsbach an die Völkermarkter Sadtväter.

Künstler für Minderheiten

Die Österreichische Liga für Menschenrechte führt in der Servitengasse in Wien die Verkaufsausstellung zugunsten der in finanziellen Schwierigkeiten befindlichen slowenischen Musikschule und der zweisprachigen Kindergärten in Kärnten weiter. An der Aktion beteiligen sich fast sämtliche Geschäfte in dieser Gasse, die die Bilder in ihren Auslagen zum Verkauf anbieten. Der Vizepräsident der Liga, Feliks J. Bister, zeigte sich in einem Interview mit dem „Slovenski vestnik“ zuversichtlich, was den Erfolg dieser Aktion betrifft.

Kooperation mit Nova Gorica

Im Rahmen eines Besuches einer hochrangigen Delegation der Stadt Nova Gorica (Slowenien) am Sitz des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Klagenfurt wurde eine verstärkte Kooperation zwischen Kärntner Slowenen und der Gemeinde Nova Gorica vereinbart. Auf kulturellem und wirtschaftlichem Gebiet sollen die bereits bestehenden Kontakte noch weiter ausgebaut werden. Die seit vielen Jahren bestehende Partnerschaft zwischen der slowenischen Grenzstadt zu Italien und der Kärntner Landeshauptstadt Klagenfurt wurde von der Delegation aus Nova Gorica positiv beurteilt. Sie sollte nach Meinung von Bürgermeister Danilo Bašin aber auch positive Auswirkungen auf die in Klagenfurt lebenden Angehörigen der slowenischen Volksgruppe zur Folge haben.

OLG Graz verwirft Beschwerde

Das Oberlandesgericht Graz hat nach Anhörung der Oberstaatsanwaltschaft in der Mediensache des Privatklägers Alois Holzer, Mežica (Slowenien), gegen die Antragsgegnerin Kärntner Landsmannschaft, Klagenfurt, die Beschwerde der Antragsgegnerin gegen den Beschluß des Landesgerichtes Klagenfurt vom 30. Juni 1987 als unbegründet verworfen. Entgegen den Beschwerdebehauptungen liegt im besagten Artikel, namentlich gezeichnet von Ingomar Pust, keine eindeutige Distanzierung des Autors vom Inhalt eines angeblich anonymen Briefes (diesem zufolge wurde 1945 ein Mädchen auf der Saualm von Partisanen vergewaltigt, erschlagen, von einem Fleischhacker zerteilt und ein Gulasch gemacht, das dann den Partisanen vorgesetzt wurde) vor. Nach Meinung des Oberlandesgerichtes Graz liegt daher nach dem Sachverhalt sehrwohl der Verdacht einer strafbaren Handlung nach dem Strafgesetzbuch vor, weshalb der Auftrag zur Veröffentlichung einer Mitteilung nach § 37 des Mediengesetzes durch das Erstgericht zu Recht erfolgte und die dagegen ergriffene Beschwerde verworfen wurde.

Sichrovsky: „Schuldig geboren“

„Die Chance seine Vergangenheit zu bewältigen, hat ein Land, dessen Geschichte Familiengeschichte wird“ betonte in Tainach der freie Schriftsteller Peter Sichrovsky bei der Vorstellung seines neuesten Buches „Schuldig geboren – Kinder aus Nazifamilien“.

Sichrovsky las im Bildunheim in Tainach aus Gesprächen mit Kindern und Enkeln von Männern und Frauen, die sich dem Nationalsozialismus verschrieben hatten, vor. Anders als Kinder aus verfolgten jüdischen Familien wußten die meisten Kinder aus Nazifamilien lange nichts über die unmittelbare Vergangenheit ihrer Eltern. Erst über Verwandte und zufällige Entdeckungen erhal-

ten sie Kenntnis über die Taten – meist – ihrer Väter (die Mütter helfen die innerfamiliäre Mauer des Schweigens aufrechtzuerhalten).

Kein Protest aus der Öffentlichkeit kann diese, dem

Nazismus ergebenden Eltern erschüttern. Nur der Aufschrei ihrer Kinder kann sie treffen und erschüttern. Sichrovsky fordert jeden auf: „Sieh dir deine eigene Familie an!“

Sichrovsky will keine pauschale Verurteilung einer Generation (es folgt ihr meist die kollektive Unschuld), es geht ihm um die heutige Lüge. Denn das Verschweigen der eigenen jüngeren Geschichte ist eine weit verbreitete Erscheinung in Österreich.

Neues Buch über das Plebiszit

Unter dem Titel „Koroški plebiszit 1920“ (Kärntner Volksabstimmung 1920) ist kürzlich im Mariborer Verlag „Obzorja“ ein Buch von Dr. Luka Sienčnik erschienen. Der in Eberndorf lebende Kärntner Slowene hat die Ereignisse des Jahres 1920 persönlich miterlebt, so daß dieses Buch auch eine wertvolle Dokumentation eines Zeitzeugen darstellt. Das neueste Buch Dr. Sienčnik's ist in beiden slowenischen Buchhandlungen in Klagenfurt ab sofort erhältlich, und kann jedem, der an einer objektiven Geschichtsdarstellung Kärntens interessiert ist, wärmstens empfohlen werden. Das Buch ist in slowenischer Sprache verfaßt.

30. serija; 17.55 Sarajevski EP 88 - Jugoslavija; Mariborska kronika; Stojinski jami; 21.30 Metniški večer: Sha-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.00 Poročila - prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti se vrstijo; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Od melodije do melodije; 14.20 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 14.45 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja.

30. serija - otroška oddaja; 19.00 Koledar; 19.10 Narodna glasba; 20.55 Dokumentarni

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.00 Poročila - prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Naši pisci - Andrej Brvar; 8.35 Koncert za mlade poslušalce; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.45 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 + glasba.

7. "fazoni" - otroška oddaja; 18.30 Koncert Moskov-tonom Kolarjem; F. Humann: Koncert za 54. R. Strauss: Sinfonijski festivala ekolo-gična filma - Kranj 87; Mladinski jesen dan-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Bocherini - Enescu; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.50 Človek in zdravje; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 + glasba; 18.00 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča.

up Mladinski film; 16.40 z festivala Bugojno novitev TV nadalj.; 19.30 Dnevni us 87; 21.45 Poroči-2.50 Športna sobota.

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.00 Poročila - Prometne informacije; 7.05 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.35 Danes smo izbrali; 10.05 Sobotna matineja; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.20 Minute stare glasbe; 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Kulturna pano-rama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Popoldanski mozaik; 15.55 Zabavna glasba; 17.00 Stu-dio ob 17.00 - zunanjepolitični magazin.

00 JLA in igrani film; - omščini; 12.15 Opol-0kometu (M) - CZ : 7. gorska zakladnica; 0. - poljudnoznan-20.45 Včeraj, danes, - serijski film; 22.00 -cije); 22.15 Poezija.

5.00 Poročila; 5.30 Dnevni koledar; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke - Miha Mate: Zmajčkov rojstni dan; 8.55 Skladbe za mladi-no; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Promenadni koncert; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lojtrca domačih; 17.30 Pojo amaterski zbori - Tržaški oktet in ženski vokalni nonet Vitra iz Ribnice; 18.00 Humoreska tega tedna - Branko Miklavc: Pomarančnik iz komičnih oper; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice.

7. Pojte z nami; 17.45 TV program; 19.00 30 Dnevnik; 20.00 oddaja; 20.30 Mali informativna oddaja; ameriški film; 22.35

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 5.00 Poročila - Lojtrca domačih; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Glasbena lepljenka; 8.25 Ringaraj; 8.40 Izberite pesmico; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Izbrali smo... Brahmsa in Laloja; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Ponedeljkov križemkraj; 14.15 Skladatelj pripoveduje - Pavel Mihelčič: Veselje in žalost; 16.00 Vrtiljak želja; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci.

X francoščina III.; 18.30 rezerviran čas; 19.10 Obiskujemo sloven-pokrajinski muzej 20.50 Manjšine - 21.20 Glasba na ekra-

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.00 Poročila - Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.25 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 14.05 Znanje za jutri; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Privška; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 22.00 Poročila - Našim po svetu.

Šest evropskih držav razmišlja o položaju energije za prihodnost

Ponedeljek, 19. 10. 1987, TV A 1, 22.00 - Elisabeth Guggenberger in Helmut Veitl sta oblikovala avstrijski prispevek k oddaji, v kateri šest evropskih držav osvetljuje položaj energije. Najpomnejše po Černobilu je evropska zavest o energiji začela omahovati. Belgija, Francija, Norveška, Švedska, Velika Britanija, Španija in Avstrija so se povezale, da bi skupaj nakazale specifični položaj energije v posameznih državah.

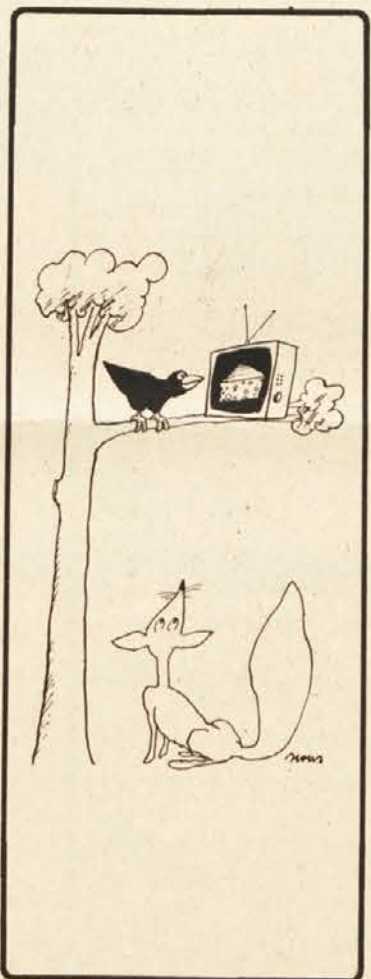
Dolžnost upora!

Petek, 17. 10. 1987, TV A 2, 21.20 - Dolžnost do upora se imenuje dokumentacija, ki so jo poslele televizijske ekipe iz Čila. Prikazuje protest državljanov proti Pinočevi diktaturi, ki jo tudi nedavni obisk papeža Janeza Pavla II. ni počlovečil. Želja po miru in svobodi terja kar preveč človeških žrtev.

Računalništvo v tržnem procesu

Sreda, 14. 10. 1987, LJ TV 1, 18.15 - Poslovno računalništvo je v ospredju 2. oddaje „Tovarne prihodnosti“. Tovarna mora skrbeti za trženje svoje proizvodnje, spremljati mora naročila, nabavljati surovine, planirati proizvodnjo, spremljati prodajo. Skratka, govorimo o poslovnih procesih, ki morajo seveda potekati v sožitju s proizvodnimi procesi. Tudi tu je lahko računalnik učinkovit pripomoček in njegova vloga pri tem je predstavljena v tem delu oddaje.

V času računalništva gotovo zanimiva oddaja.

(iz: Nedeljski dnevnik)

ZA NAŠE OTROKE

Zgodba o odpravi zmaja

Sreda, 14. 10. 1987, LJ TV 1, 17.45 - Včasih so se pravljice začnemale: nekoč v davnih časih je živel kralj... Televizijska zgodba, ki sicer ni prava pravljica, pa se začneja takole: nekoč, ne tako dolgo od tega je živel fant z imenom Bob, ki je strašno rad imel avtomobile... Ker ni imel denarja, da bi si kupil nov avtomobil, je kupil staro škatlo in jo za silo popravil... S tem pa se začneja odprava treh mladih nađebudnežev: Boba, Pipija in Mihe, ki si bodo v šestih nadaljevanjih ogledali lep kos Slovenije, doživeli pa bodo tudi veliko zanimivega. Scenarij za serijo „Odprava zelenega zmaja“ je napisal Slavko Pregl, režiral Staš Potočnik.

Leteča hišica?

Četrtek, 15. 10. 1987, LJ TV 1, 17.20 - Kako bi bilo, če bi se tudi hiše naveličale stati vedno na istem mestu in bi se odpravile na potep, bodo mladi gledalci zvedeli v animirani pravlji „Leteča hišica“, ki jo je naslikala Anka Luger-Peroci, napisal pa Dane Zajc.

Izberite poklic!

Petek, 16. 10. 1987, LJ TV 1, 18.15 - Pomagati ljudem v stiski in bolečini, sodi med najbolj humana človekova dela. Poleg zdravnikov, na katere najprej pomislimo, ko govorimo o zdravljenju in zdravstvu, opravljajo to pomoč številni drugi zdravstveni delavci.

V prvi oddaji serije o poklicih, bomo mladim gledalcem predstavili delo zdravstvenega tehnika, laboratorijskega in farmacevtskega tehnika ter zobotehnika. V nadaljevanju bodo predstavljeni nekateri poklici v papirni in grafični industriji, poklic dimnikarja, steklarja in gasilca.

Naročite in širite Slovenski vestnik!

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Slovenskega vestnika! V roki imate novo, sodobno številko novega Slovenskega vestnika. Upamo, da vam bo nova oblika, vsebina, novi, bolj ročni format in še marsikaj drugega ugajalo. Z novo koncepcijo boče Slovenski vestnik pridobiti še več naročnikov. Če se niste člani velike družine bralecev SV, potem izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt. Prvi mesec dobite novi Slovenski vestnik brezplačno!

Manjšine - bogastvo Evrope Minorities, Wealth of Europe

V TV-centru v Ljubljani so te dni predstavili drugi del mednarodne televizijske serije „Manjšine - bogastvo Evrope“, ki vsebuje enajst polurnih oddaj o raznih narodnostnih skupnostih širom Evrope.

Ljubljanska televizija bo objavljala serijo na prvi kot tudi na drugi TV-mreži, avstrijska televizija, ki je sodelovala pri prvem delu serije, pa je že naznanila, da bo vseh enajst prispevkov druge serije vzela na svoj spored.

Prvo oddajo druge serije boste lahko videli že 20. oktobra. Oddaja prikaže življenje in položaj italijanske manjšine v Jugoslaviji, ki je nastala v koprodukciji Baskovske televizije z RTV

Ljubljana. Na sporedu bo 20. oktobra ob 20.50 uri na drugem programu in 22. oktobra ob 23.05 na prvem televizijskem sporedu RTV Ljubljana.

V nadaljnjih desetih oddajah, ki so izdelane po načelu, da neka domača televizijska hiša prispeva tehnične in druge pogoje, oddajo pa pripravljajo ustvarjalci televizijske hiše neke nepričakovane manjšine, boste videli reportaže o Baskih (RTV Ljubljana), o Valčanih (TV Novi Sad), o Francozih v dolini Aoste (TV Skopje), o Albancih v Italiji (MTV-Madžarska), o Lužičkih Srbih (RAI, Italija), o Turkih v Makedoniji (Valičanska televizija), o manjšinah na Madžarskem

(Katalonska televizija), o Laponcih na Švedskem (NDR, Vzhodna Nemčija), o Rusinih v Vojvodini (Švedija), ter o Kataloncih v Španiji (RAI Trst).

Ob predstavitvi nove serije je v imenu RTV Ljubljana znani novinar Boris Bergant povedal, da je že zdaj veliko zanimanja za drugo serijo, saj pomenijo prispevki zelo objektivno oceno položaja prikazanih manjšin.

Prva serija, za katero zamisel izhaja iz leta 1981, pa je vsebovala pet oddaj. Po besedah Borisa Berganta do sodelovanja avstrijske televizije v drugi seriji ni prišlo zaradi personalnih sprememb v vodstvu ORF-a, ki so sovpadale v čas priprav drugega dela serije.

Šli vestnik" in prosim, naslednji naslov:

1000 dinarjev - za Jugoslavijo in položnico.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Od 11. 10.		3. PRIMORSKI DNEVI NA KOROŠKEM	Krščanska kulturna zveza
		Sreda, 14. 10.: 19.00: Okrogla miza na temo „Gospodarsko stanje v zamejstvu“, Tischlerjeva dvorana Slomškovega doma v Celovcu (NSKS). Petek, 16. 10.: dopoldne: Srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem in Ljubko Šorli, Zvezna gimnazija za Slovence Celovec/Strokovna šola Šentpeter pri Šentjakobu. Sobota, 17. in nedelja 18. 10.: Srečanje občinskih odbornikov Slovenske skupnosti na Primorskem in zastopnikov Kluba slovenskih občinskih odbornikov (KSOO). Sobota, 17. in nedelja 18. 10.: Srečanje mladine iz Primorske in Koroške v Šentjakobu v Rožu. Nedelja, 18. 10.: 14.30: „Devin se predstavlja“ – prikaz šeg in navad, farni dom v Selah (KPD Planina).	
Sobota 17. 10. 20.00	Kulturni dom Loče	RODIL SE JE OČE , Komedija Ephraima Kishona gostuje: Gledališče Tone Čufar iz Jesenic. Režija: Miran Kenda. Gre za zadržanje navidezno samozavestnega moškega...	Slovenska prosvetna zveza v Celovcu SPD Dobrač, SPD Jepa-Baško jezero, SPD Peter Markovič, SPD Rož
Sobota 17. 10. 20.00	Obirsko	KONCERT Moški zbor SPD Kočna, Trio Pavlič, Družina Lipusch, Karizel Emil, Obirski vižjarji.	Alpski klub Obir
Sobota 17. 10. 19.00	pri Mežnarju v Kotmarji vasi	OBČNI ZBOR SPD GORJANCI	SPD Gorjanci
Nedelja 18. 10. 14.00-17.00	pred celovško stolnico (Domplatz) Celovec	DVOJEZIČNI OTROŠKI PRAZNIK 14.00-16.30: Spretnostne igre, otroci slikajo, se vozijo s trikolosnikom, pejejo... 16.30: Čarodej – Nastopa Marjo Pogačnik, Kje? Pri Joklnu.	SPD Bisernica, Kulturno društvo Pri Joklnu, Inicijativa staršev za javno dvojezično šolo v Celovcu.
Nedelja 18. 10. 20.00	Kulturni dom Danica, v Šentprimožu	RODIL SE JE OČE , Komedija Ephraima Kishona gostuje: Gledališče Tone Čufar iz Jesenic. Režija: Miran Kenda. Gre za zadržanje navidezno samozavestnega moškega...	SPD Danica, SPD Srce, SPD Trta, SPD Vinko Poljanec, SPZ
Nedelja 18. 10. 14.00	Farna dvorana v Šentjakobu	KULTURNA PRIREDITEV Nastopajo: domači pevci, dekleta iz Podhuma, PZ upokojevcev z Jesenic in Gorice, Obirski vižjarji	Društvo upokojevcev
Ponedeljek 26. 10.		KULTURNO POTOVANJE V FURLANIJO-JULIJSKO KRAJINO . Oglad mesta Čedad (Cividale) in Krmin (Comons), pogovor z univ. prof. dr. Kitzmüllerjem (videmska univerza). Prijava: Club tre Popoli, dr. Artur Roßbacher, 9170 Borovlje, Hauptplatz 7/1.	club tre popoli
Od 28. 10. do 30. 10.	Katoliški dom prosvete, Tinje	„ŽIVETI KOT MANJŠINA IN Z MANJŠINAMI ŽIVETI“ (nem.) Zasedanje delovne skupnosti avstrijskih izobraževalnih domov. Vodi: dr. Theodor Veiter.	Sodalitas

DOBER VEČER SOSED – GUTEN ABEND NACHBAR

Petek, 23. 10., 20.00	KULTURNI PROGRAM	Železna Kapla
Sobota, 24. 10., 20.00	GOVORI	Borovlje
Nedelja, 25. 10., 20.00	DISKUSIJE	Šentjanž
Nedelja, 25. 10., 20.00		Radiše

TEČAJI SLOVENŠČINE

v poned. 18.00	Waaggasse 15, Celovec	slovenščina za začetnike - I. del (vodi Franc Krištof)	
v sredo 18.00	Waaggasse 15, Celovec	Slovenščina za napredujoče - I. del (vodi Franc Krištof).	
v torkih	Dom v Tinjah	Slovenščina za začetnike - I. del (vodi ravnatelj Mirko Srienč).	
v četrkih 18.00	Dom v Tinjah	Slovenščina za napredujoče - I. del (vodi ravnatelj Mirko Srienč).	
od 1. 10. naprej vsak četr. 16.00-18.00	10.-Okt.-Str. 25/1 Celovec	slovenščina za šoloobvezne otroke (vodita Danilo Prušnik in Marija Šmrčnik)	Društvo „Naš otrok“
od 1. 10. naprej vsak četr. 15.30-16.00	10. Okt.-Str. 25/1 Celovec	Otroško zborovsko petje (vodi Lenčka Kupper)	Društvo „Naš otrok“

Koristite tudi tečaje slovenščine na celovškem „WiFi“!

RAZSTAVE

19.30	Kulturna taberna Pri Joklnu	RAZSTAVA GRAFIČNIH SKIC (reprodukcije) SERGEJA EISENSTEINA Opozorilo: začetek oktobra sta dva filma Eisensteina v Alternativnem kinu	Avstrijsko-sovjetsko društvo in Kulturno društvo Pri Joklnu
	Katoliški dom prosvete Tinje	RAZSTAVA DEL 7. SLIKARKEGA TEDNA V SVEČAH	Tinje
	Galerija Rožek	FRANCE SLANA – akvareli Razstava je odprta do 18. 10. 1987 ob petkih, sobotah in nedeljah, od 15.00 do 18.00 ure.	Galerija Rožek
do 31. 10.	Hiša umetnikov Celovec	JUBILEJNA RAZSTAVA ob 80-letnici društva Odprta: od ponedeljka do petka med 10. in 13.00 ter 15.-18.00, v sobotah med 10. in 13.00.	Kunstverein für Kärnten
	avla Zvezne gimnazije za Slovence	SLOVENCITAM za GORO Dokumentarna razstava Slovencev iz Benečije, Rezije in Kanalske doline.	KKZ

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 sndk a. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardejeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

„Mali Jaz-sem-jaz v založbi Mohorjeve

Pred nedavnim je Mohorjeva založba izdala dvojezično knjigo za otroke „Mali Jaz-sem-jaz“ avtorice Mire Lobe z ilustracijami Susi Weigel. Leta 1972 je ta knjiga prvič izšla pri založbi Jungbrunnen in je tako zdajšnja knjiga že osmi ponatis. Ni čudno, da je ta zgodbica tako priljubljena (prejela je tudi avstrijsko nagrado za najboljšo mladinsko delo) – napisana je napeto, v lahkih, tudi majhnim otrokom razumljivih verzih, beseda teče preprosto, lepota jezika je enkratna.

Žal pa ti superlativi veljajo samo za nemški original.

Ko sem prebrala prevod (Vinko Ošlak), se mi je vsililo več vprašanj naenkrat:

● ali Mohorjeva res ne pozna nikogar, ki bi bil vsaj v rimanju, če že ne v pesnjenju, malo bolj izurjen?

● kako lahko založba opravičuje ponatis oz. prevod, ki to ni, pred svojo publiko?

● Zanima me, če se prevajalec sam zaveda svojega greha, bolje rečeno: grehov? Kajti teh je kar precej.

Naj začnem z metriko: medtem ko se avtorica skoraj dosledno drži lahkih trohejev (kjer se jih ne, ima to svoj vzrok, n. pr. menjava razporeditve), pa je ritem v prevodu bolj postranska stvar.

Primer: Auf der bunten Blumenwiese geht ein buntes Tier spazieren...

Prevod: Na pisanem travniku, polnem rož, gre pisano bitje, ne ptič in ne mrož...

in tako naprej skozi vso knjigo.

S tem pa sem že pri drugem problemu, ki naj bi bil za vsakega prevajalca pravzaprav prvi: zvestoba originalu. Deloma imam vtis, da je prevajalec skušal ustvariti nekakšno lastno pesnitev, saj ima v slovenščini cele pasaje, o katerih ni v originalu ne duha ne sluha.

S tem sem pri naslednjem problemu: zakaj dvojezična izdaja? Vsak, ki si kupi dvojezično knjigo, bo hote ali nehote, zavestno ali podzavestno primerjal lepoto enega jezika z drugim. No, živijo!

Naslednji smrtni grehi so nelogičnosti in nesmi-

sli, pleonazmi in pretiravanja, ki jih v originalu ni in ki so v prevodu izključno zaradi šepajoče rime. Otroci vedo – Ošlak očitno ne – da, milni mehurček ne počí, kot bi udaril na tnalo, da papagaj ne skovika, da mlaj ni lunin krajec da pasja bolha ni pasje seme in še in še...

In zakaj gostobesedje, ki je tuje otroškemu izražanju in dojemanju?

Original: Aber sonst, du buntes Tier, ist rein gar nichts wie bei mir.

Pony-Fransen, Dackel-Ohr, so was kommt bei mir nicht vor.

Prevod: ... dolga ušesa lovskega psa in kratka konjičkova griva;

to je toliko v sorodu z menoj, kakor bi rekel, da zvonček je huda kopriiva!

Počasi bom začela misliti, da napake, ki se pojavljajo v otroških knjigah Mohorjeve, niso zgolj tiskovne. Ne bom rekla „pa brez zamere“, ker zamera seveda bo. Pa nič zato. Nikjer ni rečemo, da morajo bralci prevzeti vse, kar se jim ponudi.

Sonja Ban

ephraim kishon

RODIL SE JE OČE

komedija

sobota, 17. 10. 1987, 20^h
kulturni dom ločenedelja, 18. 10. 1987
kulturni dom šentprimož

gledališče „tone čufar“ jesenice

Satira „RODIL SE JE OČE“ je zgodbica iz družinskega življenja. Gre za zadržanje navidezno samozavestnega moškega, ki se mu bodo smejale predvsem ženske. Igra je posvečena poljubnemu mlademu možu, ki je svojo moškost dokazal že vsaj pred devetimi meseci. Ob vsakem rojstvu so čustvovanja namenjena mladi mami, kdo pa ob tem še pomisli na duševne stiske ubogega moškega?

Na predstavo vabijo: SPD „Dobrač“ na Brnci, „Jepa-baško jezero“ v Ločah, „Peter Markovič“ v Rožku, „Rož“ v Šentjakobu v Rožu; „Danica“ v Šentvidu v Podjuni, „Srce“ v Dobrli vasi, „Trta“ v Žitari vasi, „Vinko Poljanec“ v Škocijanu ter Slovenska prosvetna zveza v Celovcu.

3. Primorski dnevi '87 na Koroškem

Povezanost med Slovenci v Italiji in v Avstriji je vse šibkejša in da bi jo okrepili, KKZ v Celovcu že tretjič vabi na „Primorske dneve“ na Koroškem. V tednu med 11. in 18. oktobrom se bodo srečali kulturniki, politiki in gospodarstveniki, mladi in stari, ki bodo izmenjali izkušnje. Začetek „Primorskih dnevov“ je bil v nedeljo v kulturnem domu na Ziljski Bistrici, kjer so se predstavili Slovenci iz Benečije – ansambel SSS iz Čedada in folklorna skupina iz Rezije. Zvečer je v farni dvorani v Šmihelu gostovala igralska skupina SKPD „F. B. Sedej“ iz Števerjana s predstavo „Veriga“. V oddaji v živo o Slovencih v Italiji so v ponedeljek spregovorili predstavniki gospodarstva, kulture in politike. V avli ZG za Slovence v Celovcu so isti večer odprli dokumentarno razstavo Slovencev iz Benečije, Rezije in Kanalske doline z naslovom „Slovenci tam za goro“. V sredo 14. oktobra bo okrogla miza na temo „Gospodarsko stanje v zamejstvu“, v petek bo srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, v soboto se bodo srečali politiki, zvečer pa tudi mladina, zaključek pa bo v nedeljo s predstavitvijo Devina v Selah.

KULTURNO PISMO IZ SLOVENIJE

Mariborsko gledališče v novi sezoni

Slovenski gledališki odri se znova odpirajo. Svoje so novi sezoni že prispevali v Mesnem gledališču ljubljanskem (Milan Jesih: Ptiči), Slovenskem ljudskem gledališču v Celju (Molière: Zgrabite Sganarello), prejšnji teden pa sta se z novima uprizoritvama oglasili še dve gledališči. V torek, 29. septembra, so v Drami SNG v Mariboru uprizorili Tri sestre A. P. Čehova, dan za tem pa v Prešernovem gledališču v Kranju Črno komedijo Petra Shafferja.

Mariborski teater je svojo novo sezono pravzaprav začel v Celovcu 27. septembra. Gostovanje z Gorenjskim slavčkom bi vsekakor lahko šteli za prvi delovni

shod v mariborskem SNG pred novo sezono, čeravno so se v Celovcu „ogreli“ samo člani Opere in Baleta. Toda medtem je mimo tudi uradni start novega gledališkega leta v SNG Maribor, ki je napovedal kar bogat program. Tri sestre Čehova so tokrat doživele režijsko pomladitev, ki se je poznala v celotni uprizoritvi. Bistvo je temu dodal režiser Vito Taufer, opazne pa so tudi okrepitev v dramskem ansamblu, kjer sta tokrat gostovala Polde Bibič iz ljubljanske Drame in Peer Boštjančič iz SLG v Celju.

Sicer pa bo Drama uprizorila še naslednja dela: Stefan Dähnert – Dediščina za dediš-

VILI VUK

čino, F. Dev – Belin in A. T. Linhart – Matiček se ženi in Boris A. Novak – Vojaki zgodovine. Poleg tega bodo ponavljali še nekaj del iz preteklega sezone.

Opera z baletom pripravlja za začetek balet Asafjeva Bahčisarajska fontana, potem pa bodo uprizorili še Hercigonjevega Hlapca Jerneja, Smetanovo Prodano nevesto, Wassermanovega Človeka iz Manche in Verdijev Ples v maskah. Koreograf pri Bahčisarajski fontani je šef graškega baleta Waclaw Orlikowsky, pa tudi pri drugih predstavah tako v Drami kot v Operi in baletu bodo sodelovali ugledni domači in tuji umetniki.

Komedijska „Vojaške vaje“ na Brnci

Dramska skupina Grgar iz Nove Gorice, ki je pobratena s SPD „Dobrača“, je preteklo soboto gostovala s komedijo „Vojaške vaje“ na Brnci in žela pri občinstvu kar največ uspeha. Kratko k vsebini: ženske, vojaščina, po vrhu še vojaške vaje, to se res ne more končati dobro. In res ni manjkalo razburjenih scen. Žena rezervista Zelenka, ki sodeluje na vojaških vajah, ima prepovedane ljubezenske stike s kapetanom bataljona in se skuša zakonskemu možu oddolžiti saj toliko, da mu poskrbi za časa manevrov znosnejšo službo v pisarni. Vendar, ta je tudi precej „krvav“ pod kožo in na skrivaj ljubimka z neko manekenko, ki se komaj po enem dnevu že pripravlja na materinstvo. V edinici pa je po naključju še drugi vojak istega imena, komaj štirinajst dni poročeni Zelenko II. Kapetan kurir Janez, navidezno posebljena pokorščina, predstavi tega napačnega svojemu predstojniku in s tem se pričene ena zapletka za drugo.

Kapetan popolnoma izgubi pregled nad situacijo in prisili kurirja, da poišče „pravega“, torej tretjega Zelenka. Ker se tudi dobromišljena Janezova zvižaja izjalovi, se kapetanu porodi edinstvena misel, da sooči istoimenskemu vojaku Zelenka z medtem navzočima ženama obeh in skrivno ljubico manekenko.

Omenjena igra v polni meri zasluži ime komedija, saj s sočnim sarkazmom biča predstojniško nadutost, ki čestokrat neupravičeno prekorači meje svoje avtoritete in v kar najbolj človeških situacijah premnogokrat izgubi pravi pregled nad položajem.

Igralci so svoje vloge dobro opravili. Bodisi zdaj kapetan, ki v svojem zanosu ali tudi galantnosti do ženske upodablja le precej naivnosti, morda celo onemoglosti. Njegov kurir Janez je dobra pripodoba češkega Švejka. Za igrano okorno in skrajno pokorščinsko podobo se skriva pretkana, ljudska korenina, ki je vseh muh in nakan polna. Oba Zelenka dobro predstavljata svojo usodo. Medtem ko se mlado-poročeni še ves potaplja v hrepenenju po svoji ženki, se dalj poročeni razživlja rad tudi v tujih objemih. In ženske vloge? Prvovrstno so zadete, saj jih igrajo ženske z vso, jim lastno logiko, pretkanostjo in mentaliteto.

Ocena režije po vsem navedenem ne bo težka, saj ona je prepojila komedijo z življenjem in ji gre torej kar vse priznanje. Če napravimo kratek rezime cele predstave – bila je posrečena, dobro podana, gledalci so se ob njej lahko iz srca nasmejali in to je danes tudi potrebno.

Franc Černut

Avstrijski osvobodilni boj 1938–1945

Na občnem zboru Zveze slovenskih izseljencev, ki je bil v znamenju 45-letnice začetka izseljevanja in 50-letnice nacistične zasedbe Avstrije, je Andreas P. Pittler, sodelavec Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora na Dunaju, predaval o protifašističnem boju v Avstriji v letih 1938–1945. V svojem prikazu je predavatelj posebej poudaril veliki delež koroških Slovencev v boju proti nacifašizmu. Poznavanje tega obdobja novejših zgodovine naše domovine je še posebno aktualno v luči bližnje 50-letnice priključitve Avstrije k nacistični Nemčiji. Zato smo z avtorjevim dovoljenjem razmnožili njegovo predavanje in je interesantom na voljo tako v nemškem izvorniku kot tudi v slovenskem prevodu. Kdor se zanj zanima, ga lahko dobi oz. naroči (z navedbo, v katerem jeziku in koliko izvodov) pri Zvezi slovenskih izseljencev, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec.

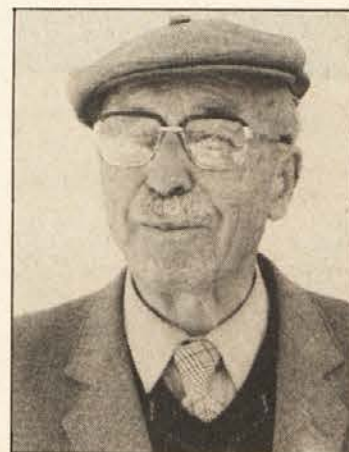
Nova knjiga Mohorjeve

Čeprav je Mohorjeva založba v Celovcu najstarejša slovenska založba, se v zadnjem času uveljavlja tudi z izdajami knjig v nemškem, pa tudi drugih jezikih. Prejšnji teden je predstavila nove knjige v nemščini.

Gre za prikupno izdajo knjige pisateljice Gertrude Langer, ki je pod naslovom „Mit dem Herzen geschaut“ zbrala 26 zgodb, namenjenih mladini, a tudi vsem, ki se čutijo mlade. Pisateljica, ki je številnemu občinstvu prebrala dve zgodbi iz knjige, je menila, da sicer nima velikih literarnih ambicij, da pa je knjigo napisala iz ljubezni do otrok, ki jih je kot učiteljica spoznala z različnih zornih kotov. Njene zgodbe so res napisane s srcem. Ponekod celo opisuje tegobe otroka druge narodnosti, ki pa med mladimi vrstniki hitro najde prijatelje in nima več občutka odtujenosti.

Knjiga, ki je vezana v karton, ima 144 strani, cena posameznega izvoda pa znaša 145 šilingov. Za opremo barvne naslovne strani in ilustracije je poskrbel mladi slikar Günther Brugger, ki se v knjigarni Mohorjeve predstavlja tudi s ciklom likovnih del.

Vodja Mohorjeve založbe dipl. inž. Franc Katnik je na predstavitvi knjige in otvoritvi razstave med drugim dejal, da njegova založba s takim dejanjem želi doprinesati k poglobitvi kulturnih stikov obeh narodov, ki živita ob Zilji in Dravi.

Nova knjiga dr. Sienčnika

O koroškem plebiscitu leta 1920 je izšlo že mnogo razprav, pa tudi knjig, ki obravnavajo to zgodovinsko letnico Koroške. Naš rojak, dr. Luka Sienčnik iz Dobrle vasi, je eden izmed tistih, ki so v času po prvi svetovni vojni doživljali takratne politične preobrate, in so naši deželi vtisnili novo podobo.

Dr. Sienčnik je svoja doživljenjska zapisal v knjigo, ki je pravkar izšla pri mariborski založbi Obzorja. Knjiga nosi naslov „Koroški plebiscit 1920“ in je brez dvoma dragoceno pričevanje tedanjih dogodkov na Koroškem.

Knjižno delo dr. Sienčnika priporočamo vsem, zlasti pa mladini, ki je malo ali celo netočno informirana o dogodkih okoli 10. oktobra. Knjigo „Koroški plebiscit 1920“ lahko naročite v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu. Dr. Sienčniku pa k izidu njegove knjige iskreno čestitamo.

„Danica“ gost v Radečah

Radeče – kraj, ki leži med gorami in ob reki Savi, je v soboto 3. oktobra praznoval „Dan radeških papirničarjev 87“. Kraj, ki šteje približno 6000 prebivalcev, je lahko ponosna na veliko sodobno tovarno dokumentnega in kartnega papirja, ki zaposluje 1030 ljudi. Začetki papirništva v Radečah pa segajo 250 let nazaj.

Tretjič zapored po papirničarji praznovali svoj dan. Pričeli so ga s svečano sejo delavskega sveta. Svoj praznik so združili s krajevnim praznikom. Slavnostno sejo je s pesmijo obogatil vokalni ansambel SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni. Blizu 150 zbranih je pozorno prislušnilo naši pesmi. Na seji so podelili tudi priznanja delavcem za 25 in več letno neprekinjeno delo v tovarni – torej za dolgoletno zvestobo. Sprejeli pa so tudi sklep, da bodo „Dan papirničarjev“ praznovali vsako leto.

V soboto dopoldne nas je sprejel glavni direktor TPR Janez Zahradnik, ki je bil tudi pobudnik za naše gostovanje. Nato smo imeli priliko, ogledati si proizvodnjo papirja in še drugih obratov kot n. pr. SOZD MUFLON (izdelava samolepilnih materialov, magnetnih nosilcev informacij itd.). Za nas vse je bil ogled zelo zanimiv in nekaj novega. Po navadi na papir samo pišemo, sedaj pa

tudi vemo, kako ga izdelajo. Tov. Pešec, ki nas je spremljal, nam je pokazal še Radeče; potem pa smo se morali pripraviti na nastop. Blizu 100 ljudi se je zbralo, da skupno proslavi „Dan radeških papirničarjev“. Med njimi tudi direktor tov. OBIR, F. Wieser. Na proslavi so sodelovali: Pihalni orkester tovarne, moški pevski zbor in mažuretna skupina. Pristrčno so sprejeli tudi našo pesem. Pod vodstvom Stanka Polcerja smo peli koroške narodne in pesmi drugih narodov. Jožica Novak, ki v tovarni skrbi za kulturo in je oba dneva skrbela za dobro počutje naše skupine, je ob predstavitvi našega ansambla napisala: „Pesem koroških Slovencev je naša pesem, ki se smeje na glas, pa ne da bi zatajila ihtenje, temveč doživlja trdoživno srce, v katerem vztraja in se ohranja. Vse je v njej, kar je v nas dobrega in lepega, vse, česar se v dnu srca sramujemo in veselimo, je tista brezmejna čista materinska ljubezen, ki je pravo znamenje slovenske duše in slovenske zemlje“.

Dobro smo se počutili v Radečah, vsak nastop pa je tudi priznanje skupini za delo. Pristrčno so nas sprejeli in prav tako smo se tudi poslovlili v želji, da se srečamo tudi ob „Dnevu papirničarjev 88“.

Dani

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

priporočila knjige s področja otroške psihologije

BUZAN T.:

Delaj z glavo: uspešnejše branje, hitreje učenje, ustvarjalno mišljenje, učinkovit študij, boljše pomnjenje, reševanje problemov (1. natis) – Lj.: Univerzum. – 127 str.; ilustr.

GABRIJELČIČ M.:

Učimo se z miselnimi vzorci (2. natis) – Lj.: Državna založba Slovenije – 122 str.; ilustr.

JURMAN B.:

Načrtovanje življenja in dela osnovne šole: sprejem otrok v šolo in začetno spremljanje – Ponatis – 187 str.

KOLAR N.:

Vstop otroka v šolo z zornega kota njegovih sposobnosti za vključevanje v družbeno organiziran vzgojnoizobraževalni proces – Lj.: Pedagoški inštitut pri Univerzi Edvarda Kardelja – 229 str.

MAKAROVIČ J.:

Družbena neenakost, šolanje in talenti – Maribor: Obzorje – 223 str. – (Sociološka in politološka knjižnica; 17)

MARENČIČ

POŽARNIK B.:

Dejavniki in metode uspešnega učenja – Lj.: Univerzum – 221 str.

PICIGA-Rojko D.:

Razvijanje vzročnega mišljenja pri nadarjenih otrocih – Lj.: Pedagoški inštitut pri Univerzi Edvarda Kardelja – 113 str.

RINGEL E.:

Die ersten Jahre entscheiden: bewegen statt erziehen – Wien; München: Jungbrunnen – 163 str.

SŠK ima svoje prodajno mesto v Mladinskem domu, Mikschallee 4. Posluje pa ob ponedeljkih in torkih od 10. do 18. ure, ob sredah, četrtek in petkih pa od 8. do 16. ure.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečajji 12. 10. 1987

	Nakup	Prodaja
din	1.45	1.65
us \$	12.711	12.811
can \$	9.71	9.81
angl. £	20.94	21.20
irl	18.77	19.03
sfr	848.20	850.60
bfr	33.72	33.92
ff	210.16	212.04
hfl	623.96	626.84
dm	702.48	705.32
lit	0.966	0.984
dkr	182.80	184.20
nkr	191.57	193.03
skr	199.29	201.31
fmk	291.30	293.70
esc	8.75	9.11
ptas	10.51	10.67
yen	8.882	8.912

Valutni tečajji 12. 10. 1987

din	1.15	1.40
us \$	12.50	13.10
can \$	9.50	10.10
angl. £	20.45	21.65
irl	18.20	19.40
sfr	838.00	858.00
bfr	33.10	34.30
ff	206.50	216.50
hfl	616.50	632.50
dm	694.70	711.00
lit	0.945	1.005
dkr	178.50	185.50
nkr	187.50	195.50
skr	195.50	203.50
fmk	286.00	298.00
esc	8.40	9.80
ptas	10.20	11.00
yen	8.65	8.95

Slovenski pouk tudi na Dunaju

Spoštovani starši!

Tudi v letošnjem šolskem letu je na Dunaju organiziran slovenski dopolnilni pouk. S poukom so že pričeli in bo enkrat tedensko v popoldanskem času v naslednjih okrajih oziroma šolah:

ob ponedeljkih – Leopold Ferstgasse 9 – 21. okraj; **ob torkih** – Selzergasse 25 – 15. okraj; **ob sredah** – Pfeilgasse 42 b – 8. okraj; **ob četrkih** – Keplergasse 11 – 10. okraj; **ob petkih** – Obere Augartenstr. 38 – 2. okraj;

Najbolje je, da sami presodite, kje in kdaj bi vašemu otroku najbolj ustrezalo. Vabljeni ste, da se oglasite na dotični šoli od 15–17.30 ure. Tako se bomo lahko o vsem pogovorili in upoštevali tudi vaše želje. Če želite dodatne informacije, me kličite v Korotan tel. 48-64-43 ali 43-41-93 (soba 209).

Danica Luci
učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka

V soboto, 17. oktobra vabi Longo mai v Železno Kaplo v Zadrugo, kamor bo ta dan prispela ovčja čreda, ki je sedaj na poti s planine blizu Velikega kleka. Čreda bo po gozdnih in poljskih poteh ob reki Zilji, nato preko Roža prišla v Železno Kaplo, ta dan pa bo tudi 10 letnica Longo mai v Avstriji. Na štirinajstdnevem pohodu bodo ovce prepotovale vsak dan med 10 in 20 km, čredo pa ženejo psi ovčarji, zanesljivi spremljevalci. Kdor se zanima za ovčjo čredo Longo mai, pa ima priložnost, da jo obiše že naslednji konec tedna v Borovljah.

LOTTO

5 14 20 22 23 31 (2)

brez jamstva!

TOTO

112 112 11X 1XX

brez jamstva!

Novi prostori „STÄDTISCHE“

15. septembra je zavarovalnica „Wiener Städtische“ odprla v Borovljah nove poslovne prostore. Ker je število strank v zadnjih letih močno naraslo, z 31. decembrom '86 je imela zavarovalnica v tem okraju nad 5.800 zavarovalnih pogodb, je bila potreba po večjih prostorih vedno večja. Novi prostori so v drugem delu mestne hiše v Borovljah. Ob tej priložnosti je zavarovalnica vabila tudi na „dan odprtih vrat“. Naslov nove poslovalnice je: Hauptplatz 5, 9170 Borovlje.

OGLASA

Prodajam hišo (300 kvadratnih metrov) ter 1500 kvadratnih metrov veliko zemljišče v Biogradu ob morju (Dalmacija). K zemljišču spada tudi 50 metrov majhne marine. Za pojasnila se obrnite na Mileta Fabijan (Francija, tel. 93-54-33-75, zvečer), ali Boraca Meirijana (Kanada, tel. 416-279-80-27, zvečer) ali Mileta Branko (Jugoslavija, tel. 51-612-868, zvečer).

Brošuro „Smrt in kaj potem? Življenje – odgovor iz duhovnosti“ lahko brezplačno naročite pod naslovom: Univerzalnno življenje/Universelles Leben, Postfach 140, 5016 Salzburg.

Zlo-gov-na križanka

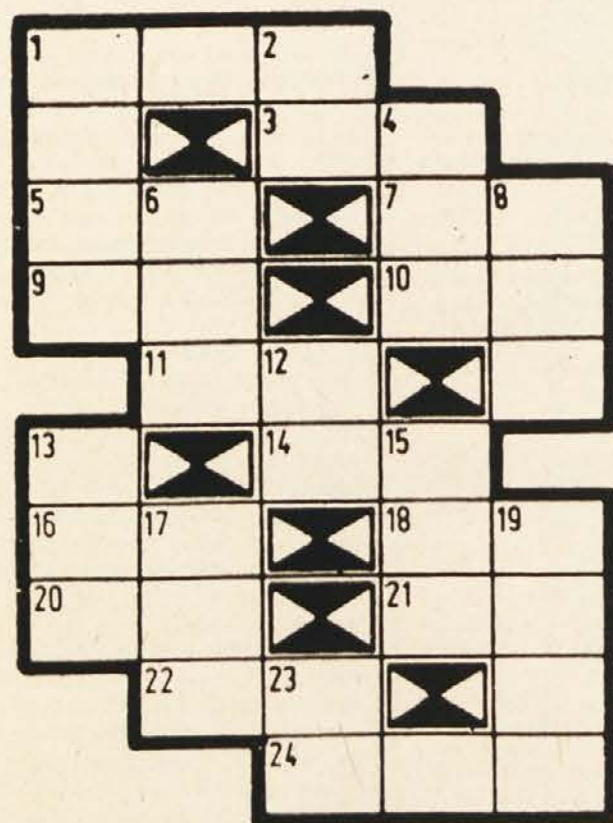
V vsako polje v križanki vpišite po en zlog besed, ki jih boste uganili s pomočjo spodnjih opisov.

VODORAVNO: 1. boječa ženska, ki se prestraši vsake malenkosti, 3. pes angleške pasme s topim gobcem in moč-

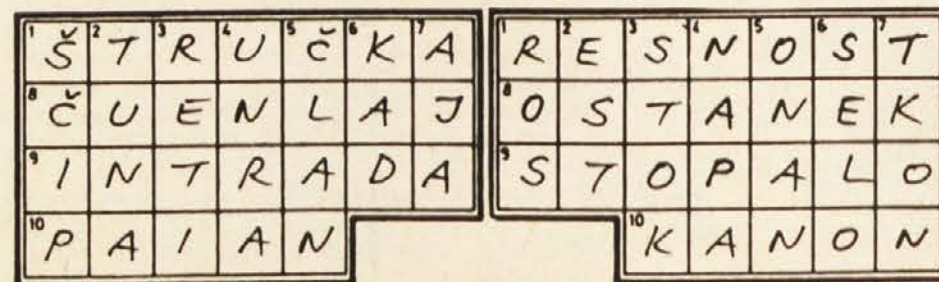
nim oprsjem, 5. francoska filmska režiserka, ki je zaslovela s filmom „Sreča“ (Agnes), 7. maščoba, pridobljena iz mleka, 9. star naziv za kajenje; tudi moderno žensko ime, 10. užitna buča, dinja, 11. največji črnogorski pesnik, avtor

„Gorskega venca“ (Petar Petrovič), 14. pogodba o najemu ladje ali letala za določen čas ali listina o tej pogodbi (tudi prevoz na osnovi take pogodbe), 16. eden največjih umetnikov renesanse (Leonardo da), 18. nasičen ogljikov vodik s petimi atomi ogljika, 20. otroško vozilo na dve kolesi, 21. ljubkovalna oblika moškega imena Tine, 22. luka v severni Dalmaciji, znana že iz ilirskih in rimskih časov (Jadera, Diadora), 4. vzhičenost, občutje ob kakem slovesnem dogodku.

NAVPIČNO: 1. violina slovitnega italijanskega izdelovalca gosli, 2. glavno mesto Afganistana, 4. človek, ki se slepo drži načel, 6. nasprotje odzemanja, 8. del ČSSR, 12. ljudski naziv za partizana, 13. ruski skladatelj oper in baletov (Igor, „Petruška“), 15. olje, ki ga dobijo z destilacijo tekoče smole raznih vrst iglavcev, 17. huda bolezen jeter, 19. velika natančnost, doslednost, 23. zahodnonemški šahovski velemojster (Klaus). **sestavil Petelin**

Rešitev križanke iz prejšnje številke

HOROSKOP TEDNA

LEV (23. 7. – 23. 8.) Če bi se tudi sami nekoliko potrudili, bi bilo vse skupaj lahko precej drugače kot pa je. Na izletu se boste našli dobre volje, ki se vas bo držala še lep čas.

DEVICA (24. 8. – 23. 9.) Zaradi tistega se vam sploh ni treba sekirati, ker je zadeva takšna, da bolje skoraj ne bi moglo biti. V dobro voljo vas bo spravila pohvala, ki se ji ne boste nadejali.

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.) Verjeli boste, ko boste videli, zato se nikar ne nasmihajte. Sledil bo resen pogovor, iz katerega lahko potegnete več kot si mislite. Na izletu se lahko pošteno sprostiti. Vaša srečna številka je 39.

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.) Nikamor se vam ne mudi, zato zadevo še enkrat temeljito premislite. Z zaljubljenostjo o sebi boste sklenili nekaj pomembnega, tistega pa se nato tudi kar najbolj držite.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.) Ne prehitujte dogodkov, ampak se držite dogovorjenega, ker v nasprotnem primeru ne boste uspeli. Tisto boste dosegli, če ne boste zaletavi.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.) Ne sitnarite po nepotrebnem, ker se lahko vsega skupaj naveličaj. Nekajkrat ste vse skupaj že povedali, zdaj pa je stvar drugih, da poskrbe za ostalo. Prijetna zabava v poznih urah. Vaša srečna številka je 40.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.) Vse skupaj se bo uredilo, tako da boste močno zadovoljni in si lahko tudi krepko oddahnili. Z denarjem ne bo težav, tisto, kar vam je šlo na živce, pa bo mnogo bolj kot je bilo. Vaša srečna številka je 86.

RIBI (19. 2. – 20. 3.) Nikar preveč ne izbirajte, da ne boste zamudili ugodne priložnosti. Prav izbirljivost vas je pred kratkim že precej stala, zato bi se lahko česa tudi naučili... Vaša srečna številka je 33.

OVEN (21. 3. – 20. 4.) Mirni in zadovoljni boste, saj vam bo šlo kot po maslu vse, česar se boste lotili. Odločite se za izlet, ker boste uživali. Proti koncu tedna se vam obeta vesela družba. Vaša srečna številka je 16.

BIK (21. 4. – 21. 5.) Ne hitite pretirano, da ne boste znova spregledali zanimive malenkosti. Če se boste o vsem skupaj pogovorili z izkušeno osebo, boste lažje dosegli, kar bi radi.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.) Lotite se dela, ker se ga je precej nabralo. Na obljubljeni ne bodo več dolgo čakali, ampak se bodo dogovorili drugje. Nenapovedan obisk vas bo razveselil.

RAK (22. 6. – 22. 7.) Uživali boste, saj vam bodo pohvale dobro dele, pa tudi obilo prijateljev boste nabrali. Dario vas bo razveselilo, še bolj pa tisto, kar mu bo sledilo. Izlet bo zanimiv. Vaša srečna številka je 55.

Štirideset let koroške namiznoteniške zveze – Avstrija: Belgija 10. 11. v Celovcu!

Koroška namiznoteniška zveza praznuje 40-letnico svojega obstoja. Čas, da se spomni svoje zgodovine, svojih skromnih začetkov, saj so pred drugo svetovno vojno imeli le štirje klubi tudi namiznoteniško sekcijo, po vojni pa je bilo ob ustanovni seji namiznoteniške zveze javljenih 14 moštev. V teku teh štiridesetih let je število konstantno naraščalo, tako da se danes udeležuje prvenstva 42 klubov, ki imajo prijavljenih vsega 136 moštev. Pa tudi med koroškimi Slovenci se je ta šport začel razvijati, tako da letos sodeluje v prvenstvu tudi več moštev slovenskih društev.

Po letih konsolidacije in krepitve organizacijske strukture je Koroška namiznoteniška zveza na svojem zadnjem občnem zboru očitno uspela strniti svoje vrste. Prav v jubilejnim letu skuša novo predsedstvo z Walterjem Jonachom (na sliki zgoraj) na čelu dati nekaj novih pobud, tako npr. tudi s šolarskim prvenstvom, ki ga bo izvedla na koroških šolah, finale pa bo odigran aprila 1988 v Linzu

(informacije zainteresiranim nudimo tudi v našem uredništvu).

Prav tako prvenstvo, prav vključevanje in nagovarjanje mladine, je tudi važen in pomemben korak do še večje popularizacije športa z malo belo žogico, prav tega športa, ki bo v Seulu prvič panoga olimpijskih iger. S tem v zvezi naj omenimo tudi napore Slovenske športne zveze, ki v sodelovanju s slovenskimi namiznoteniškimi društvi nudi vsem interesentom možnost, da se poskusijo v tem športu. Tako možnost imajo dijaki in dijakinje vsako sredo od 17. do 19. ure, ko NTK Celovec vadi v telovadnici Mladinskega doma, Mikschallee 4.

Prav v jubilejnim letu Koroške namiznoteniške zveze pa se manifestira tudi razvoj slovenskega namiznega tenisa. Tako ni slučaj, da letos sodeluje v državni B-ligi tudi ženska ekipa DSG Sele/Zell, ki dve koli pred koncem jesenskega prvenstva zanesljivo vodi na lestvici in tako po svojih uspehih daleč prekaša moško ekipo SC Völkendorf, ki le s skromnim uspehom tekmuje v moški zvezni B-ligi.

Prav to slovensko društvo iz Sel pa je prevzelo tudi organizacijo doslej najkvalitetnejše namiznoteniške prireditve na Koroškem: in sicer bo 10. novembra izvedlo v vetrinjski telovadnici tekmo evropske lige med državnima reprezentancama Avstrije in Belgije. To bo prvi nastop vseh avstrijskih vrhunskih igralcev na koroških tleh, hkrati pa tudi prvi uradni dvoboj državnih reprezentanc, ki bo odigran na Koroškem. In prav dejstvo, da so DSG Sele/Zell poverili organizacijo te tekme, dokazuje, da se je koroško-slovenski namizni tenis uveljavil tudi v avstrijskem merilu, da npr. tudi tradicionalnega novoletnega turnirja (ki ga je lani prvič soprirejal tudi NTK Celovec) po jakosti in kvaliteti ne gre prezreti, saj je bil prav letošnji najkvalitetnejši turnir, ki so ga sploh odigrali v Avstriji.

Sicer pa bo Koroška namiznoteniška zveza ob svoji obletnici priredila še dva turnirja najboljših 12 avstrijskih igralcev, alpe-jadransko srečanje mladincev v Wolfsbergu, že pa je izvedla ženski alpski pokal, ki ga je osvojila ekipa Italije pred Avstrijo in Švico.

Andrej Mohar

Rezultati slovenskih moštev

Modestus – NTK Celovec II 6:4. Točke za NTK: Mohar (3), Picej (1). **Treibach – Sele III 3:7.** Točke za Sele: Fojkar (3), VI. Smrtnik (3), Fojkar/Smrtnik (1). **Mostič – Sele I 4:6.** Točke za Sele: Novak (2), Oraže (2), Z. Smrtnik (1), Novak/Smrtnik (1). **Sele II – ÖDK 7:3.** Točke za Sele: Bec (3), M. Smrtnik (2), Travnik (2). **Področca – NTK Celovec I 3:7.** Točke za NTK: Kupper (2), Velik (2), F. J. Smrtnik (2), Kupper/Smrtnik (1). **Sele – Labot (mladinci) 3:7.** Točke za Sele: M. Smrtnik (2), E. Oraže (1).

TRIBUNA BRALCEV

Želim uspešno pot

Spoštovani kolegi!

Najprej prav prisrčen pozdrav in še moja „uradna“ čestitka za nov obraz in vsebinski ter oblikovni koncept Slovenskega vestnika. Slovenski vestnik intenzivno in redno prebiram zadnja štiri leta in pol.

Ne bi rad samo laskal, čeprav je zaenkrat kaj bolj kritičnega zapisati težko. Že sama sprememba je tako razveseljiva, da je sodoben obraz Slovenskega vestnika najbrž kar naznanilo prelomnice dela in življenja Slovencev na avstrijskem Koroškem.

Konkretno: Glava časopisa je O. K., tudi prva stran mi je všeč. Nadvsem mi ugaja nemška rubrika na 5. strani (mimogrede si v njej celo sam obnavljam nekaj znanja v nemščini). Tribuna bralcev bo treba najbrž razširiti, potem ko se umirijo pohvale). Tisk in papir vam zavidam, kajti mi sami včasih tiskamo bolj na škrnicelj-papir, veseli me tudi, da so fotografije prišle bolj do izraza. Že nekaj let urejam kmetijske oddaje Radia Celje, pa bi me osebno zanimale kmetijske zadeve in problemi in najbrž ne bi bili jezni, če bi kdaj kaj povzel iz Slovenskega vestnika, kar bi sicer tudi po pravici povedal. Format časopisa je priročen, mi imam sami malo večjega, pa še vedno smo med najmanjšimi v Sloveniji, vsaj na lokalni oziroma regionalni ravni.

Pozdravljam uredništvo,

kolege in vse bralce Slovenskega vestnika, med katerimi še posebej moje in naše znance, prijatelje in sodelavce. Želim uspešno pot novemu Slovenskemu vestniku in, razumljivo, vabim v Celje, kadar pač bo prva priložnost.

Vaš

Mitja Umnik, odg. urednik
Radia Celje

Prima Zeitung!

Werter Herr Lukan!

In Ljubljana/Slowenien habe ich während der Dreharbeiten zum Film „Triptychon“ Ihre Zeitung kennengelernt. Ich finde sie prima.

Als serbischer Journalist wäre ich bereit und auch in der Lage, dann und wann für den „Slovenski vestnik“ Notizen über das Leben der Serben in der DDR und die serbisch-jugoslawischen Beziehungen in Vergangenheit und Gegenwart zu schreiben.

Über eine Zusammenarbeit würde ich mich sehr freuen.

Mit freundlichen Grüßen
Benno Röttschke/Rječka
Bautzen/Budyšin
DDR

To je časopis!

Spoštovano uredništvo,
Spoštovani urednik
Ivan Lukan!

Oglašam se po nekaj izdanih številkah „novega“ Slovenskega vestnika. Časopisi mi niso obležali v predalu, temveč sem jih skrbno preli-

stala in prebrala. Resnično, to je časopis, ki je sodobno oblikovan, bralcem pa nudi zanimive informacije iz narodno-političnega, kulturno-prosvetnega, športnega in še ostalih področij.

To je časopis iz življenja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem, iz življenja krivic in udarcev, pa vendar z jasno načrtanimi cilji, katere menim, da uresničujete tudi z novo podobo časopisa, z novimi pestrimi rubrikami in prilogami v Slovenskem vestniku.

Zadnje številke časopisa so si še s posebnim zanimanjem prebrali člani našega kulturnega društva iz razloga, ker ste na zanimiv in dojemljiv način opisali vaš letošnji osrednji kulturni dogodek – uprizoritev Miklove Zale 1987.

Vse te informacije, še posebej pa obisk naših članov v Svatnah je podoživljal marsikatero trenutke izpred 34 let, ko so sami igrali Miklovo Zalo v Radečah.

Dovolite mi, da preko vas čestitam Slovenski prosvetni zvezi in Slovenskemu ljudskemu gledališču Samorastniki za izjemno lepo pripravljeno in odigrano predstavo Miklove Zale 1987 v Svatnah.

Vam spoštovani urednik pa izrekam vse priznanje za uspešno zastavljeno delo ob izidu „novega“ Slovenskega vestnika, hkrati pa želim časopisu uspešno pot tudi v bodoče.

prof. Novak Joža
Predsednica DPD
„Svoboda“ Radeče

KAROLINA KOLMANIČ Izzvenela je pesem

Hm, prve tri razrede je bil celo prav dober, potem dvakrat dober in zdaj nezadosten. Smešno! Kaj jo res ne more zapustiti ta mora? Problemu je treba priti do dna! In to je v podzavesti najbrž učenceva mama. Kdove, ali ni krivična do drugih treh. Zdaj je začela situacijo razčlenjevati znova. V razredu so tudi trije učenci Romi. Elvis je izdelal. Druga dva – bratranca Zdenko in Tibor – imata neizmerne težave s slovenščino in matematiko. Kadar ne želijo, da kdo prodre v njihov svet, se stisnejo v kot in govorijo v svojem jeziku. Priselili so se v ta kraj iz Prekmurja. Starši delajo zdaj tu na posestvu. Prišli so letos, z njo. In gotovo so, odtrgani od svojcev, kjer so živeli v strnjem naselju, še bolj osamljeni kot ona. Tiborjeve velike črne oči mnogokrat pobjiskavajo pod lepo usločenimi obrvi in bogatimi, na čelo segajočimi lasmi. Vera ve, da se tedaj že tudi prsti zajedajo v dlan in krotijo pesti. Največkrat jih preizkuša na svojem bratranču, a včasih zadenejo tudi koga drugega. Otrok se ne more iztrgati iz svoje elementarnosti, čeprav jih učitelji vključujejo, zlasti med sošolce. Sošolci jih ne odklanjajo, a sociogram je pokazal, da jih tudi v celoti ne sprejemajo. Morda zaradi njihove nagle jeze in neizmerno

hitrih reakcij. Oni pa spet agresivno reagirajo, ker menijo, da jih sošolci izzivajo. Tako je to splet čudnih okoliščin, ki jih lahko samo blažijo učitelji in učenci. Čas pa lahko zabriše vse; izgledi ali omili drobne spore.

Petek, tretja ura. Vera stopi v razred. Odloži izkaze in vpiše v dnevnik. Potem se razgleda po razredu. Zre v te velike oči, ki začudeno, plašno in tudi zadovoljno spremljajo vsak njen gib. Vsi učenci vedo za svoje ocene in zdaj ne bi smelo biti razočaranja. Vsi razen Ivana, pri katerem tudi ona ni vedela, kako se bo izšlo. Nekaj besed, spodbudnih in karajočih, kakor se je še spominjala iz svojih šolskih let, je verjetno izzvenelo v prazno. Vsak se je ukvarjal s svojimi mislimi. Ko je vzela v roke še drobne zelene knjižice, so oči znova oživele. Vsako knjižico je odprla, čeprav je vedela vse; uspeh, nezadostne ocene. Nekje vmes so bili tudi njeni štirje nezadostneži. Anica niti ni bila; bila je samo neocenjena, ker je zaradi bolezni izostajala. Tudi danes je ni. Vera je stopila še dva koraka in iztegnila roko proti Ivanu.

„Vidiš, Ivan, ni se dalo. Potrudi se, da boš ob koncu leta izdelal.“

Morda je izzvenelo v vsakdanjo frazo, a ni bila. Vera je

izrekla stavek z vso zavzetostjo. Ivan je sedel. Nepremično je strmela v drobne okrogle črke in se osredotočila na ostro enico v oklepaju. Potem je zaprl knjižico in se ozrl v Verine oči. Nič določljivega ni razbrala v njih; strah, žalost, razočaranje? Spustil je veke, si naslonil obraz na roko. In s to podobo pred seboj je preusmerila svoje korake proti Zdenku, rekoč: „Zdenko, dopolnilni pouk iz...“

In že je zahreščalo. Divje jo je preblislil in spustil obe polovici izkaza na klop. Potem se prsti še razpro in pretrgajo še enkrat. Zdaj strastno cefrajo. Brez besed zmečkajo papir. Tibor, ki je komaj sledil z očmi tem spretnim prstom, je zavpil nekaj nerazumljivega. Še enkrat je ponovil, ko je Zdenko že zaloputnil vrata in izginil.

Ves razred je otrpnil. Šele čez minuto, dve, se je zaslislal priten vzdihi ali celo smeh. Vera je onemela. Zadenjski se je bližala katedru, nato s pogledom objela razred in sedla. V levici je podzavestno stiskala še nekaj knjižic. Prizor pred minutami jo je dobesedno zavrl. In ko se je ozrla po knjižicah, je natanko vedela, da je med njimi še Tiborjeva. Zbrala se je, vstala in se zopet napolnila med vrste. Tu je bil Vlado in takoj za njim jasen priimek Kokaš. (dalje prihodnjič)

Le koroški šahisti so premagali zmagovalca!

V okviru letošnjega tekmovalnega programa Primorske šahovske zveze so agilni šahovski delavci iz Pirana v počastitev praznika občine Piran v hotelu „Riviera“ v Portorožu odlično organizirali 24. mednarodni moštveni hitropotezni šahovski turnir obmejnih mest in krajev. Mednarodnega turnirja se je udeležilo 18 štiričlanskih moštev: 14 iz slovenskega Primorja, 2 iz hrvaške Istre, 1 iz avstrijske Koroške in 1 iz Porabja (Madžarska). Žal tokrat ni bilo šahistov iz dežele Furlanije-Juljske krajine.

Po zanimivih borbah so na turnirju prepričljivo zmagali šahisti Pirana (Golja, Vasić, Žnidarčič in Treuršič), ki so v 15 dvobojih zmagali en dvoboj igrali neodločeno in le z

ekipo SŠZ Celovec (Hattenberger, Perko, Brezelj, Ferm) izgubili srečanje. Med drugim so premagali drugouvrščeni Koper in tretjevrščene šahiste ISKRE AET Tolmin.

Končni vrstni red ekip: Piran 51, Koper 48, ISKRA AET Tolmin 46,5, Buje 45, SŠZ Celovec 43,5, Most na Soči 40, Postojna I. in Poreč 37,5, Nova Gorica 37, Izola 35, idrija in Postojna II. 33, Sečovlje 28,5, Ilirska Bistrica in Semedela 23, Lucija 20, ETA Cerklje 15,5 in Szentgotthard 15 točk.

Naslednji 25. mednarodni turnir obmejnih mest in krajev štirih sosednjih držav bo predvidoma prihodnje jesen v Ilirski Bistrici.

Silvo Kovač

Železna Kapla spet zmagala po uspehu na šestem mestu

Po spodrsrljaju v zadnjem kolu proti Metlovi (0:1), se je moštvo Železne Kaple (slika zgoraj) to soboto spet ujelo. Tokrat proti doslej vodečemu moštvu iz Žrelca. S to zmago so Kapelčani poskrbeli za pravo presenečenje, saj niti največji optimisti po porazu proti Metlovi niso računali s tako dobro igro, še manj pa z uspehom, saj je Žrelec še prejšnji teden premagal Selanke kar s 3:0. Toda Kapelčani so tokrat igrali zelo zbrano, se niso spuščali v nepotrebne dvoboje, temveč so igrali moderno in hitro tekmo.

Prav v tem načinu igre je bil tudi ključ do zanesljivega vodstva v prvem polčasu, saj so Kapelčani vodili po 45 minutah z 2:0. Za gole sta poskrbela Rozman in Wicher. V drugem polčasu pa je bilo pri domačinih zapaziti nekaj nekoncentriranosti, tako da so gostje dosegli svoj

prvi zadetek, toda – tudi z nekoliko sreče – so domačini zagotovili zmago, po kateri z 12 točkami zasedajo šesto mesto na lestvici.

Tudi sicer je iz 1. razreda D mogoče poročati dobre novice: Selani so spet zmagali. Tokrat doma proti Šentpavlu (2:1), Žitara vas je zmagala v Podkrmosu (2:1), z istim rezultatom pa tudi Galicija proti St. Stefanu. Le Sinča vas je zgubila z Metlovo (0:1), Globasnica pa z Velikovcem (1:2). V 1. razredu C pa je doživela Kotmara vas doslej najvišji poraz: proti Metnitztalju je zgubila kar s 5:0.

V koroški ligi pa je SLOVENSKI ATLETSKI KLUB tokrat slavil tesno zmago proti Mölltalu (1:0). Za edini zadetek je spet poskrbel Arthur Hanser (na sliki spodaj), ki je že tretjič sam odločil tekmo v prid SAK. Pripisati je treba, da se je predzadnji na lestvici boril hrabro in spretno, da pa so zatajili predvsem sredinski igralci in napadalci SAK. Zdaj čaka SAK težak nasprotnik, saj morajo slovenski nogometaši v soboto nastopiti v Lienzu proti Rapidu.

Vodstvo na lestvici spodnje lige-vzhod je zapravila tudi Dobrla vas. Očitno so bili Dobrolčani preveč prepričani, da bodo iz labotskega St. Leonharda odnesli obe točki, tako da je bilo razočaranje tem večje. Skoraj vseh 90 minut je bilo domače moštvo boljše, Dobrolčani pa redkih možnosti za protinapad niso znali izkoristiti. Tako je

ostalo po zaključnem žvižgu pri senzaciji: St. Leonhard je zmagal z 1:0.

Nič kaj očarljiv tudi ni bil spopad med Šmihelom in Klopincem, prej so prevladovali hudi in grdi prekrški. Tudi sodnik je prispeval svoje, tako da nobenemu moštvu ni uspelo pomiriti igre. Končni izid – 1:1 – ustreza prikazanimu. V spodnji ligi-zahod pa so Bilčovščani spet enkrat „pogoreli“, saj so pustili v Borovljah obe točki (1:4). Na lestvici te lige pa vodijo še naprej Šentjakobčani, ki so tokrat zmagali v Lendorfu z 1:0. Uspešno je bilo tudi moštvo Baškega jezera: proti Radentheinu je zmagalo s 3:1.

In še rezultata iz 2. razreda G: Vovbre – Žvabek 2:0, Rikarja vas – Šentpeter 2:1.

V drugem kolu spodnje lige visoka zmaga SŠZ

Po porazu proti Pošti pred štirinajstimi dnevi so bili šahisti Cartransa malce razočarani nad svojim prvim nastopom v spodnji ligi. Toda že drugo kolo je pokazalo, da je bil to le enkratni spodrsrljaj. „Na domačih tleh“ pri Korenu in okrepljeni s Polanškem in Fermom je slovenska ekipa premagala moštvo Šentandraža s 6,5:1,5. Kot prvi so v svojih partijah zmagali Xhelal Hoti, Franci Rulitz in Lojz Gallob. Vsi trije z belimi figurami nasprotnikom niso pustili nobenih možnosti. Rupert Reichmann je po nekorektni žrtvi zabredel v neizgledno pozicijo in je kaj kmalu moral kloniti.

Tudi za ostale partije ni kazalo najbolje, toda Justin Polanšek in ravnatelj Ivko Ferm sta dokazala, da tudi v spodnji ligi nimata namena zgubljati partij. Ferm, ki je leta 1985 doživel zadnji poraz, je zaradi nestrpnosti nasprotnika v bistvu dobil partijo, ki bi se morala končati z remijem! Sreča pa je bila naklonjena Herbertu Rulitzu. S topom in kmetom manj je tako dolgo kompliciral igro, dokler si ju ni priboril nazaj, povrh tega pa je nasprotniku v 48. potezi padla zastavica! Gorazd Živkovič, kateremu je zmanjkovalo časa, je moral zaradi blokiranega deske privoliti v remi. Vodja ekipe Ivan Lukan je bil z izidom zelo zadovoljen in je

za naslednjo tekmo 24. oktobra v Velikovcu že napovedal zmago.

Smolo je imel Blatograd, ki je proti Pošti zgubil z 2:6. Pošta je nastopila z igralci, ki so dan poprej zmagali v južni ligi. Predsedstvo Koroške šahovske zveze bo moralo najti ustrezno rešitev, da v bodoče igralci iz višjih razredov ne bodo mogli pačiti lestvic v nižjih razredih.

V prvem razredu je SŠK „Obir“ iz Železne Kaple premagal drugo ekipo Wietersdorfa. Zmagali so Ramaš, Emanuel Polanšek, Hanscho in Wolte, moštveno zmago 4,5:3,5 pa je za remijem zagotovil Jammer.

Wieser ni boksal

Franci Wieser je hotel v soboto postati koroški prvak, toda nasprotnikov ni bilo, tako da je ostal brez tekme. Boksal pa je zato Marjan Oraže, ki pa je podlegel v finalu Celovčanu Laundlu.

Da koroškemu boksu še vendar ne kaže preveč dobro, priča dejstvo, da kar v štirih razredih niso mogli podeliti naslova prvaka. Tu bo vsekar moral Koroška boksar-ska zveza sprejeti ustrezne ukrepe, če bo hotela popularizirati ta šport. Zagotovo pa je prav sama v zadnjih letih dosti zagrešila – npr. s prepovedmi za dvoboje, ki jih ni sama organizirala.

Koroška liga

1. Breže	10 6 2 2 16:6	14
2. WAC	10 5 3 2 20:11	13
3. Trg	10 5 2 3 28:19	12
4. Lienz	10 5 2 3 21:13	12
5. SAK	9 5 1 3 16:7	11
6. Pliberk	10 3 5 2 21:18	11
7. Šmohor	10 4 3 3 18:15	11
8. Wolfsberg	9 4 2 3 11:12	10
9. SV Šentvid	10 4 2 4 7:23	10
10. Matrei	10 3 3 4 14:12	9
11. Magdalen	10 3 3 4 11:15	9
12. VSV	10 3 2 5 14:18	8
13. Mölltal	10 1 2 7 6:15	4
14. Irschen	10 1 2 7 6:25	4

Spodnja liga-vzhod

1. Wietersdorf	10 7 2 1 20:5	16
2. Mostič	10 7 2 1 19:9	16
3. Dobrla vas	10 6 3 1 18:6	15
4. Šentandraž	10 3 6 1 15:10	12
5. Treibach	10 5 1 4 21:15	11
6. St. Leonh.	10 4 3 3 14:15	11
7. ASK Celovec	10 4 3 3 12:15	11
8. Šmihel	10 4 2 4 13:16	10
9. Ruda	10 3 3 4 12:13	9
10. Klopincj	10 2 5 3 10:13	9
11. SCA Šentvid	10 2 1 7 13:20	5
12. ASV Celovec	10 2 1 7 11:19	5
13. KAC	10 1 3 6 6:14	5
14. Frantschach	10 1 3 6 6:20	5

Spodnja liga-zahod

1. Šentjakob	10 7 3 0 19:9	17
2. Borovlje	10 6 2 2 21:10	14
3. Lendorf	10 6 0 4 22:14	12
4. Rožek	10 5 1 4 12:14	11
5. Dellach	9 3 4 2 11:9	10
6. ASV Lienz	9 4 2 3 19:19	10
7. Baško jezero	9 4 2 3 12:13	10
8. Treffen	10 3 4 3 7:8	10
9. Weißenstein	10 3 3 4 18:11	9
10. Brnea	9 2 4 3 11:12	8
11. Obermillstatt	10 2 4 4 11:15	8
12. Bilčovs	10 2 3 5 11:18	7
13. Radentheim	10 2 1 7 14:20	5
14. Tristach	10 2 1 7 10:26	5

1. razred D

1. Velikovec	10 7 1 2 18:10	15
2. Sele	10 6 2 2 18:17	14
3. Žrelec	10 5 3 2 18:9	13
4. Žitara vas	10 5 3 2 10:6	13
5. Sinča vas	10 5 2 3 18:7	12
6. Žel. Kapla	10 6 0 4 17:14	12
7. Šentpavel	10 5 1 4 17:18	11
8. Galicija	10 3 4 3 10:8	10
9. Metlova	10 4 2 4 10:10	10
10. Podkrmos	10 2 5 3 6:9	9
11. St. Stefan	10 3 2 5 12:14	8
12. Grebinj	10 3 2 5 12:15	8
13. Reichenfels	10 1 1 8 11:25	3
14. Globasnica	10 0 2 8 6:21	2

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 17. 10.: Rapid Lienz – SAK (15.00), Treibach – Šmihel (15.00), Klopincj – SCA Šentvid (14.45).

Nedelja, 18. 10.: Šentjakob – Baško jezero (14.30), Bilčovs – Weißenstein (15.00), Dobrla vas – Wietersdorf (15.00), Kotmara vas – Glanegg (14.30), Žitara vas – Sele (14.30), Metlova – Galicija (14.30).

NAMIZNI TENIS

Četrtek, 15. 10.: Sele IV – Passering (19.30).

Petek, 16. 10.: ZSM Škocijan – Grebinj (19.00), Sele I – Labot (19.30), Sele III – Wolfsberg (19.30).

Sobota, 17. 10.: Wolfsberg A – Sele – mladinci (16.00).

Ponedeljek, 19. 10.: NTK Celovec I – Saturn Celovec (19.00), NTK Celovec II – Carinthia Celovec (19.00).

Torek, 20. 10.: SCA Šentvid – Sele III (19.00).

ŠAH

Sobota, 17. 10.: SŠZ Posojilnica Celovec II – SG Tanner Celovec (pri Korenu, 15.00).